

खडक नगरपालिकाको सम्बृद्धिको आधार : कृषि, शिक्षा, स्वास्थ्य, रोजगारी र भौतिक पुर्वाधार

खडक नगरपालिका

khZj{lRq

web : www.khadakmun.gov.np

यासमिन सुल्तान, उपप्रमुख

हमायु हक, नगर प्रमुख

निरज कुमार देव
प्रमुख प्रशासकिय अधिकृत

सिद्धेश्वर मण्डल
वडा अध्यक्ष वडा नं. १

रामअवतार साह
वडा अध्यक्ष वडा नं. २

ममकलाल चौधरी
वडा अध्यक्ष वडा नं. ३

मंगाराम चौधरी
वडा अध्यक्ष वडा नं. ४

बिजय कुमार साह
वडा अध्यक्ष वडा नं. ५

भगवती प्रसाद चौधरी
वडा अध्यक्ष वडा नं. ६

राकेश कुमार साह
वडा अध्यक्ष वडा नं. ७

मो. ईसरारुल मियाँ
वडा अध्यक्ष वडा नं. ८

मो. ईसरारुल मियाँ
वडा अध्यक्ष वडा नं. ९

राजेंद्र प्रसाद चौधरी
वडा अध्यक्ष वडा नं. १०

रामकृष्ण चौधरी
वडा अध्यक्ष वडा नं. ११

जयेश्वरी मण्डल
कार्यपात्निका सदस्य

प्रमितदेवी राम
कार्यपात्निका सदस्य

जयामनन्दन चौधरी
कार्यपात्निका सदस्य

सुर्नारावण दास कडेरी
कार्यपात्निका सदस्य

विष्णु साह ठुनाई
कार्यपात्निका सदस्य

परिमाणी कुमारी चौधरी
कार्यपात्निका सदस्य

जनीदेवी सरदार
कार्यपात्निका सदस्य

सियादेवी मण्डल
कार्यपात्निका सदस्य

खडक नगरपालिकाको पार्श्व चित्र

२०७५

संरक्षक

हेमायु हक, नगर प्रमुख

सल्लाहकार

यासमिन सुल्तान, उपप्रमुख

निरज कुमार देव, प्रमुख प्रशासकिय अधिकृत

लेखन तथा सम्पादन

आयुश श्रेष्ठ

लेखन सहयोगी

प्रह्लाद सिंह थारु, देवेश चौधरी

प्राविधिक सहयोग :

सबल नेपाल, सप्तरी

प्रकाशक :

खडक नगरपालिका, कल्याणपुर

दुई शब्द

बिगतका दिनमा नयाँ नेपाल निर्माणको लागि हजारौंको बलिदान, त्याग, तपस्या अनि पसिनाले नेपालको संबिधान २०७२ लागु भएको थियो । तत् पश्चात देशलाई संघियतामा लानको लागि तथा सो मा समेत आफना जायज माँगहरुलाई पुरा गर्न सयौँ जनताले शाहादत प्राप्त गरेर प्राप्त जनादेश अनुसार लागु भएको संघिय शासन अर्न्तगत यस खडक नगरपालिकाको स्थापना भएको हो । संघिय शासन प्रणाली त्यस किसिमको शासन प्रणाली हो जहाँ कम्तीमा २ तहको सरकार हुन्छ, र संबिधानबाटै विभिन्न तहका सरकारबीच विभाजन गरि समन्वयात्मक ढंगले शासन व्यवस्था संचालन गरिन्छ । विश्वका २८ देशले यस प्रकारका शासन अवलम्बन गरेको छ । जस मध्ये पनी क्षेत्रफलका आधारमा विश्वका ८ ठुला राष्ट्र मध्ये ७ राष्ट्रले समेत यो शासन व्यवस्था अवलम्बन गरेको छ ।

नेपालको संबिधान २०७२ अनुसार स्थानीय तहलाई ३ तहमा विभाजन गरि व्याख्या गरिएको छ । जस अनुसार नगरपालिका एक भौगोलिक तथा प्रशासनिक एकाई हो जसको कार्यकारणी अंग नगर कार्यपालिका हो भने व्यवस्थापकीय कार्य गर्ने अंग नगर सभा हो । हाल देशमा स्थानीय तहको संख्या ७ सय ६६ रहेको छ ।

हाल यस नगरपालिकाले तयार गरेको नगर पार्श्वचित्र पाउँदा हृदय देखि नै खुसि भएको छु । नगर पार्श्व चित्रलाई बर्तमान अवस्थाको चित्रण गर्ने पारदर्शी ऐना पनी भन्ने गरिन्छ । पार्श्वचित्रले भू-उपयोगको अवस्था, जनसंख्याको स्थिती, सामाजिक चित्रण, शिक्षाको अवस्था, मानव संशाधनको स्तर, धार्मिक एवं सांस्कृतिक अवस्था लगायत नगर क्षेत्रभित्रका अन्य श्रोतहरुको पहिचान गरि भौतिक प्राकृतिक स्थितीका बारेमा जानकारी एवं सु-सुचित हुने मौका प्रदान गर्ने भएकोले पनी प्रस्तुत अध्ययनको महत्व र उपयोगिता हरेक व्यक्ति, संस्था लगायत नगरपालिकाको बिकासको लागि अति नै महत्वपूर्ण रहेको छ ।

अन्तमा यस पार्श्व चित्रमा दर्शाएका तथ्यांकहरुलाई अवलम्बन गर्दै समुदायको स्थितीको सुधारको लागि कार्य गर्ने तथा यस नगरपालिकाको बिकासको लागि सम्भाव्यता तथा चुनौतीहरुलाई समेत समटेर कार्य गर्ने प्रतिबद्धता सहित यस पार्श्व चित्र तयार पार्न आफना लगनशिलता देखाउनु भएकोमा सबल नेपाललाई हार्दिक धन्यावद दिदै सो सफल पार्न दिन रात खटिनु हुने सम्पूर्ण टोलीलाई समेत यस नगरपालिकाको तर्फबाट कृतज्ञता व्यक्त गर्न चाहन्छु ।

मिति : २०७५।२।८ गते ।

हेमायु हक

नगर प्रमुख

दुई शब्द

कार्यकालको १ वर्ष नबित्दै आफुले प्रतिनिधित्व गरेको नगरपालिकाको पार्श्व चित्र तयार भई मेरो हातमा पर्दा म आफुलाई अत्यन्तै खुसी तथा गौरवान्वित महसुस गरिरहेको छु । मैले अध्ययन गरे अनुसार यस पार्श्वचित्रमा खडक नगरपालिका क्षेत्र भित्र पर्ने सम्पूर्ण वडाको सुचक अनुसार यथासक्य सम्पूर्ण विवरण समेटिएको छ । यसमा समावेश भएका वस्तुगत विवरण तथा जनसांख्यिक प्रक्षेपणहरूले जनप्रतिनिधिहरूलाई आगामी आर्थिक वर्षका लागि योजना तर्जुमा गर्न पक्कै पनि सघाउ पुग्नेछ भन्ने आशा एवम् विश्वास लिएको छु ।

पार्श्वचित्रबाट नगरपालिका क्षेत्रमा विकासको कामहरू गर्दा कुन कुन क्षेत्रमा के समस्या र संभावनाहरू के छ, छन् भन्ने कुरा थाहा हुन्छ । विभिन्न सरकारी निकाय, विकास साभेदारहरू र जनप्रतिनिधिलाई समेत यो पार्श्वचित्रले आफ्नो क्षेत्रको समस्या समाधानको लागि पहल गर्न सहयोग पुग्ने विश्वास मैले लिएका छौं । यो पार्श्वचित्र विकासको काममा सरोकार राख्ने सबैका लागि धेरै हदसम्म उपयोगी बन्ने विश्वास लिएको छु । वास्तवमा यस नगरपालिकाको प्रतिस्पर्धात्मक लाभका क्षेत्रहरूको पहिचान गर्दै उक्त क्षेत्रहरूमा लगानी वृद्धि गर्न सक्ने आधार यो पार्श्वचित्रले दिएको छ । पार्श्वचित्र तयार गरी यस नगरपालिकाको सार्वजनिक वस्तु तथा सम्पत्ति हामी माभ ल्याउन सफल हुनु भएकोमा सबल नेपाल सप्तरी लाई विशेष धन्यवाद दिन चाहन्छु । आफ्नो कार्यालयको कामलाई असर नपर्ने गरी अथक परिश्रमका साथ सुचना सङ्कलनको कार्यमा सहयोग गर्ने खडक नगरपालिकाका वडा अध्यक्ष तथा सदस्यज्यूहरू, वडा सचिवज्यूहरू, सरोकारवालाहरू, राजनितिक दलका प्रतिनिधीहरू र अन्य कर्मचारी साथीहरू सबै धन्यवादका पात्र हुनुहुन्छ ।

अन्तमा, यो पार्श्वचित्र खडक नगरपालिकाको स्रोत र साधनले भ्याएसम्म त्रुटिरहित बनाउन सबल नेपालद्वारा प्रयास गरिएको छ । अभै पनि केही कमजोरी भएमा आगामी दिनमा सुधार गर्दै लगिने छ । देखिएका कमजोरीहरू औल्याई सकारात्मक पृष्ठपोषण दिनुहुन सम्बन्धित सबैमा हार्दिक अनुरोध गर्दछु ।
मिति : २०७५।२।८ गते ।

यासमिन सुल्तान

नगर उपप्रमुख

दुई शब्द

नेपालको संविधान २०७२ अनुसार स्थानीय तहलाई ३ तहमा विभाजन गरि व्याख्या गरिएको छ । जस अर्न्तगत गाउँपालिका, नगरपालिका र जिल्ला सभा हो । जस अर्न्तगत नगरपालिका एक भौगोलिक तथा प्रशासनिक एकाई हो जसको कार्यकारणी अंग नगर कार्यपालिका हो भने व्यवस्थापकीय कार्य गर्ने अंग नगर सभा हो । नेपालमा वि.सं. २०७३ फागुन २७ बाट ७ सय ४४ स्थानीय तहहरू कार्यान्वय गर्ने निर्णय भए संगै खडग नगरपालिकाको समेत स्थापना भएको हो । हाल स्थानीय तहको संख्या ७ सय ५३ पुगेको अवस्था छ ।

सप्तरी जिल्लामा ९ नगरपालिका तथा ९ गाउँपालिका गरि १८ स्थानीय तह रहको छ । जस मध्ये ५ स्थानीय तह पुरानो तथा अन्य नयाँ रहेको छ । नयाँ स्थानीय तह मध्ये खडग नगरपालिकाले आफ्नो छुट्टै पहिचान बनाउदै गई रहेको अवस्था छ । जनताले चाहेको नयाँ नेपालको चाहना अनुरूप यस नगरपालिकाको ग्रामिण क्षेत्रले समेत काचुली फेर्दै विकासको आयाम थालिएको छ । नगरपालिकाले गर्ने सम्पूर्ण कार्यहरू सहभागितात्मक तरिकाले कार्यान्वय गर्दै आईरहेको छ ।

हाल आएर नगरपालिकाले आफ्नो नगरपालिका क्षेत्र भित्र रहेको सम्पूर्ण विषय बस्तुलाई समेटेर प्रकाशित गरिएको नगर पार्श्वचित्र तपाईंहरू सामु प्रस्तुत गर्न पाउँदा आफुलाई गर्वान्वित महसुस गरेको छु । यस पार्श्वचित्रमा नगरपालिका क्षेत्र भित्र रहेको सम्पूर्ण विषय बस्तुहरूलाई विस्तृत रुपमा उतार्न प्रयास गरिएको छ । भविष्यमा आवश्यकताको आधारमा यसलाई परिमार्जित समेत गर्दै लैजाने जानकारी समेत गराउदछु ।

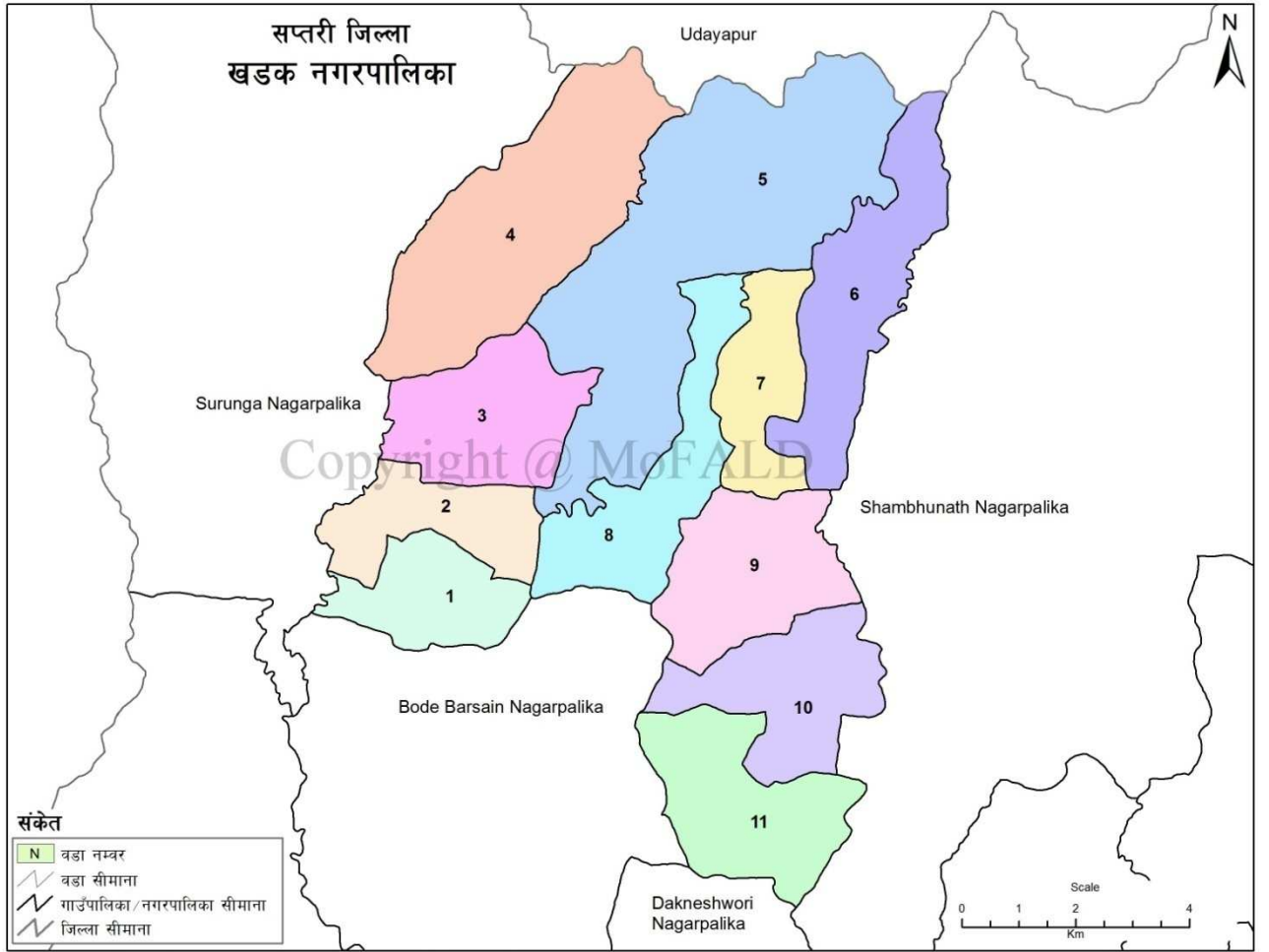
अन्तमा यस पार्श्वचित्रमा वनाउनको लागि सहयोग गर्ने विशेषतः सबल नेपाललाई धन्यवाद दिन चाहन्छु र यस कार्यमा खटिनु भएका सम्पूर्ण तथ्यांक संकलनकर्ता लगायत आ आफ्नो तर्फबाट विशेष सहयोग गर्ने सरोकारवालाहरूलाई समेत हार्दिक धन्यवाद दिन चाहन्छु ।

मिति : २०७५।२।८ गते ।

निरज कुमार देव

प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

नगरपालिकाको नक्सा :

श्रोत : संमासाप्रमंको वेभपेज

संरंश

छोटो रुप	पुरा रुप
गा.पा	गाउँपालिका
नपा	नगरपालिका
गाविस	गाउँ विकास समिति
आ.व.	आर्थिक वर्ष
मि	मिटर
किमी	किलो मिटर
जिबिस	जिल्ला विकास समिति
जिसस	जिल्ला समन्वय समिति
जि.वा.क.स.	जिल्ला बाल कल्याण समिति
हे.	हेक्टर
जिशिका	जिल्ला शिक्षा कार्यालय
जिप्रका	जिल्ला प्रशासन कार्यालय
मावि	माध्यमिक विद्यालय
प्रावि	प्राथमिक विद्यालय
उमावि	उच्च माध्यमिक विद्यालय
संमासाप्रमं	संघिय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मंत्रालय
मे.ट.	मेट्रिक टन

विषय सूची :

क्र.सं.	विषय सूची	पाना नं.
१	विधि/प्रकृत्या	१-२
२	परिचय	
	पृष्ठभूमि	२-४
	भौगोलिक अवस्था	४-४
	सापेक्षिक स्थान	५-५
	प्रशासनिक तथा राजनितिक विभाग	५-६
	भौतिक अवस्था	६-६
	भूगोल र माटोको बनावट	७-७
	भूमी प्रयोगको ढाँचा	७-७
	सांस्कृतिक विविधता	७-७
	महत्वपूर्ण धार्मिक, पौराणिक तथा ऐतिहासिक स्थानहरू	८-११
	प्रमुख पर्वहरू	१२-१२
	स्थानीय निकायको निर्वाचनमा निर्वाचितहरू	१३-१५
	प्रशासनिक अधिकृत र वडा सचिवको विवरण	१६-१६
३	जनसाङ्ख्यिकीय विवरण	
	जनसंख्याको विवरण र विश्लेषण	१७-१७
	जनसंख्या र घरधुरी	१७-१७
	वडा अनुसार घरधुरी र जनसंख्याको विवरण	१८-१८
	उमेर तथा लिंगको आधारमा जनसंख्याको विवरण	१९-१९
	धर्मको आधारमा घरधुरीको विवरण	१९-१९
	५ वर्ष भित्रका बालबालिकाको उमेर समुह र लिंग	२०-२०
	जातजातिको आधारमा जनसंख्या	२१-२१
	मातृभाषाको आधारमा जनसंख्या	२२-२२
	दर्ता	२२-२२

४	आर्थिक विकास	२३-२३
	नपाको आय व्ययको विवरण	२३-२२
	कृषि तथा पशु चौपाया	२४-२४
	खेतीको वार्षिक कृषि उत्पादन	२४-२४
	वार्षिक दालको उत्पादन	२४-२४
	वार्षिक तेलको उत्पादन	२५-२५
	वार्षिक तरकारी उत्पादन	२५-२५
	वार्षिक फलफुलको उत्पादन	२५-२५
	प्राङ्गरिक तथा रासायनिक मल वित्तरक	२६-२६
	कृषि समुहको विवरण	२६-२६
	औद्योगिक तथा व्यावसायिक संगठन	२७-३३
	बैंक तथा वित्तीय संस्था	३४-३४
	ब्यापार केन्द्रहरुको विवरण	३५-३६
	घरधुरीको सुबिधाको आधारमा जनसंख्या	३७-३७
	पर्यटन र थप क्षमता	३८-३८
५	सामाजिक विकास	
	साक्षरता अनुसार ५ वर्ष माथिका उमेरको जनसंख्या	३९-३९
	विभिन्न शैक्षिक तह अनुसार जनसंख्या विवरण	४०-४०
	शैक्षिक संस्थाहरुको विवरण	४१-४१
	विद्यालयमा विद्यार्थीहरुको विवरण	४२-४२
	विद्यालय तथा बालबिकास केन्द्र	४३-४४
	विद्यालयमा रहेका संरचनात्मक विवरणको अवस्था	४५-४८
	शिक्षकहरुको संख्या	४९-४९
	विद्यालयमा विद्यार्थी र शिक्षकको अनुपात	५०-५१
	हेल्थ पोष्ट र प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्रको संरचनात्मक ढाँचा	५२-५२
	बालबालिकाको खोपको विवरण	५३-५३

	खोप लगाउन छोडेको दर	५४-५४
	बिगत ३ बर्षमा पोषणको अवस्था	५५-५५
	परिवार नियोजन सम्बन्धी विवरण	५६-५६
	घरधुरी अनुसार खानेपानी श्रोतको प्रयोग	५७-५७
	घरधुरी अनुसार चर्पीका प्रकार	५७-५७
	अपाङ्गता भएका व्यक्तिको संख्या	५८-५८
	बालकलबको संख्या र अवस्था	५९-५९
	सामाजिक सुरक्षा भत्ता सम्बन्धी विवरण	६०-६०
६	भौतिक पूर्वाधार र विकास	
	विद्यमान बाटोघाटोको संजाल	६१-६१
	सडक संजालको नक्सा	६१-६१
	राजमार्ग तथा अन्य सडकहरु	६२-६२
	पुलपुलेसाको विवरण	६३-६३
	सिंचाई	६३-६३
	सिंचित क्षेत्र	६३-६३
	घरधुरी अनुसार बिजुलीबत्तिको मुख्य श्रोत	६४-६४
	खाना पकाउन ईन्धनको प्रयोग	६४-६४
७	बन तथा वातावरण	
	सामुदायिक वनको विवरण	६५-६५
	निजी वनको विवरण	६६-६६
	औसत वार्षिक वर्षा विवरण	६७-६७
	औसत वार्षिक तापक्रम विवरण	६८-६८
८	विकासको सम्भाव्यता तथा चुनौतिहरु	
	सम्भाव्यताहरु	६९-६९
	चुनौतिहरु	७०-७०

९	नपाले अवलम्बन गर्नु पर्ने नीतिहरू	
	कृषि	७१-७१
	जनावर र चराहरू	७१-७१
	उद्योग	७२-७२
	पर्यटन	७२-७२
	सहकारी	७२-७२
	भूमि व्यवस्थापन	७२-७२
	शिक्षा	७३-७३
	स्वास्थ्य	७४-७४
	खानेपानी तथा सरसफाइ	७४-७४
	पर्यटन तथा संस्कृति	७५-७५
	युवा तथा खेलकुद	७५-७५
	महिला विकास	७५-७५
	बालबालिका	७६-७६
	अपाङ्ग सम्बन्धि	७६-७६
	HIV/AIDS रोकथाम	७६-७६
	जातीय समूह	७६-७६
	दलित, मुस्लिम र सिमान्तकृत समूह	७७-७७
	जेष्ठ नागरिक	७७-७७
	सडक	७८-७८
	पुलपुलेसा	७८-७८
	भवन तथा शहर विकास	७८-७८
	बिजुली तथा बैकल्पिक उर्जा	७९-७९
	संचार	७९-७९
	सिंचाई	७९-७९
	वन तथा भूमि संरक्षण	८०-८०

वातावरण संरक्षण तथा जलवायु परिवर्तन	८०-८०
ठोस फोहोर र नाली व्यवस्थापन	८०-८०
प्रकोप व्यवस्थापन	८०-८०
नपामा कार्यरत गैसस तथा अन्तराष्ट्रिय गैससको विवरण	८१-८१

१. विधि/प्रकृया

१.१ भूमिका/परिचय :

नेपाल सरकारद्वारा स्थानीय स्तरको घोषणा पछि खडक नगरपालिकाको गठन गरियो । सरकारमा २७ फागुन २०७३ मा साविकका ८ गा.वि.स. (सिस्वा बेल्ही, बनरभुला, पन्सेरा, खोजपुर, कल्याणपुर, मैनासस्रवाहु, ईनरुवा फुलवडिया र बनौली) मिलि यस नगरपालिकाको स्थापना भएको हो । कुनै पनि स्थानको वस्तु स्थिति विश्लेषण गर्न, त्यसको महत्व बुझ्न र विकासको सम्भाव्यता अध्ययन गर्न सहि सुचना तथा तथ्याङ्कहरूले महत्वपूर्ण भूमिका खेल्ने गर्छ । यस नगरपालिकाको पूर्ण विवरणलाई सजिलै एउटा किताव मार्फत तथ्याङ्क सहित पढ्न पाउन बनाउने यसको मुख्य उद्देश्य रहनेछ ।

१.२ उद्देश्य :

यो अध्ययनको मुख्य उद्देश्य सामाजिक, आर्थिक, भौगोलिक र अन्यमा तथ्याङ्क प्रदान गर्नका लागि हो । खडक नगरपालिकाको प्रोफाइलको अर्को मुख्य उद्देश्य नगरपालिकालाई विश्लेषण र मूल्याङ्कन गर्न समेत यसले मद्दत गर्दछ । अन्य विशेष उद्देश्यहरू निम्नानुसार छन ।

- न.पालाई विस्तृत विवरण उपलब्ध गर्ने ।
- पर्यावरण, आर्थिक, सामाजिक, अवसरचर्चात्मक, भौगोलिक र राजनीतिक बारेमा न.पालाई जानकारी दिने ।
- विभिन्न स्रोतहरूको उपलब्धता र सर्तहरू विश्लेषण गर्ने ।
- न.पाको विस्तृत रूपमा शाखा, कार्यालय र संस्थाहरूको एकिकृत विवरण उपलब्ध गर्ने ।
- न.पाको क्षेत्रगत विकासको सम्भावनालाई विश्लेषण गर्ने ।
- न.पालाई सम्पूर्ण क्षेत्रका तथ्याङ्कहरूलाई उपलब्ध गराई न.पालाई आवधिक वा वार्षिक योजनाहरू तयार पार्न सजिलो पार्ने ।

१.३ तरिका :

यस कागजातलाई सबभन्दा पहिला तयार गर्न, एक जानकारी संग्रह फारम प्रतिको रूपमा तयार गरिएको थियो । साथै तथ्याङ्क सत्यतथ्य होस भनी सो फारमका प्रश्नहरूलाई समेत संलग्न गरि मोवाइल एप्स तयारी पारी [sabalnepalHHapp](#) तयार पारि तथ्याङ्क संकलनकर्तालाई सो मोवाइल एप बारे विस्तृत जानकारी दिन १ दिने तालिमको समेत व्यवस्था गरि फिल्डमा परिचालन गरिएको थियो । तथ्याङ्कलाई प्रभावकारी बनाउन सरोकारवालासंग छलफल गर्नुको साथै वैद्विक वर्ग, युवा, सहजकर्ता, राजनीतिक दलका प्रतिनिधी लगायतसंग परामर्श समेत गरिएको थियो । साथै स्थानीय विकास मंत्रालय, नेपाल द्वारा प्रदान गरिएको ढाँचा यसको साथमा, योजनाहरू, नीतिहरू र सेकेन्ड अफिसका अन्य प्रकाशनहरू पनि एकत्रित थिए । यसलाई अझ प्रभावकारी बनाउन थप तथ्याङ्कहरू संकलन गरि

बिस्तृत पार्श्व चित्रको परिकल्पना गरि तयार गरिएको हो । तयारीको क्रममा तथ्याङ्क संकलनमा केही अप्ठ्यारो परेता पनि सबैको सहयोग र सदभावको कारण प्रभावकारी रूपमा तयार पारिएको हो । यो तयारीका लागि राष्ट्रिय सेन्सस डाटा, सप्तरी प्रोफाईल, गुगल, सरकारी कार्यालयहरु लगायतको समेत सहयोग लिइएको थियो । साथै तथ्याङ्क संकलकहरुको महत्पूर्ण योगदान संगै स्थानीयहरुको समेत पुर्ण रूपमा सहयोग रहेको थियो ।

१.४ अध्ययनको सिमा :

दिशानिर्देश अनुसार तथ्याङ्क उपलब्ध गर्न अधिकतम प्रयास गरिएको छ । हालको नयाँ संरचना, काम गर्ने तरिका तथा नयाँ संरचना सुचारु समेत नभईसकेकोले उपलब्ध सुचनाहरु दिशानिर्देश अनुसार सिमित रहेको छ । तथापी यसलाई प्रभावकारी बनाउनका लागि कुनै कसर बाकि राखिएको छैन र यसमा उल्लेख गरिएका सम्पूर्ण विवरण किफायति हुनेछ ।

२. परिचय

२.१ पृष्ठभूमि :

सप्तरी जिल्ला भौगोलिक र प्रादेशिक वनावटको आधारमा नेपालको २ नं. प्रदेशको पूर्वमा अवस्थित जिल्ला हो । यस जिल्लामा ९ वटा गाउँपालिका र ९ वटा नगरपालिकाहरू छन् भने ४ वटा निर्वाचन क्षेत्रहरू तोकिएका छन् ।

निर्वाचन क्षेत्र नं. ४ अन्तर्गत खडक, सुरुगां, बर्साइन ३ वटा नगरपालिकाहरू र बलान विहुल १ वटा गाउँपालिका छन् । निर्वाचन क्षेत्र नं. ४ (क) अन्तर्गत पर्ने खडक नगरपालिका भित्र वडा नं.१ मा सिस्वा, वडा नं. २ मा वेल्ही, दुहवी वडा नं. ३ मा बनरभूला, कंचिरा, गरुराहा, वडा नं. ४ मा पंसेरा, करमनियाँ, अमहा, वडा नं. ५ मा खोजपुर, खरचुहिया, रंजितपुर, मेघवारी, वडा नं. ६ मा चकवा, जानकीनगर, बिरपुर, वडा नं. ७ मा कल्याणपुर, मभौउ, बगौल वडा नं. ८ मा विशनपुर, भदिया, खोजपुर, खेसूराहा, मुसहरनिया, ढोलबजा, वडा नं. ९ मा लालपटी, सर्पा, बर्जाहीगुठी, वडा नं. १० मा फुलवरिया, डंग्राही, भैरोगंज बेल्हा र वडा नं. ११ मा बनौली, लालपुर, ननकार टोल लगायतका टोलहरू अवस्थित छन् ।

धार्मिक मान्यताका अनुसार यस नगरपालिकाको उत्तरमा रहेको चुरे जंगल वाट निस्कने विभिन्न ८ वटा नदीहरूको संगम एंव शक्तिशाली धार्मिक स्थल खडक नदीको नाम वाट खडक नगरपालिका को नाम रहन गएको हो । कल्याणपुर वजार वाट उत्तरमा करिव ५ किलोमिटरको दुरीमा रहेको ति नदीहरूको संगम स्थल खडक महादेव पहाड भनेर स्थानियरुपमा नामाकरण गरिएको छ, त्यस स्थित पुर्णिमाको समयमा भक्तजन श्रद्धालुहरू उपवास वसेर पुजा गर्ने गर्दछन् । पौराणिक कालमा सोही स्थान वाट खोलाले वगाएको धैरै हात भएको मुर्ती तलको गाउँ सम्म पुरयाएपछि स्थानियले नदीमा माछा मार्ने क्रममा ति ढुगां भेटेपछी त्यस स्थानलाई मैनासशस्रवाहु नामाकरण गरियो, जुन एउटा टोलको रूपमा परिचित छ ।

स्थानीयका अनुसार शम्भुनाथ मंदिरको स्थापना समेत एक जना सिंह धामी भनि नाम गरेको किसानले गरेका हुन् । जसले एकातिर बाघलाई जोत्ने तथा अर्को तिर गोरुलाई जोत्ने गर्थे सोही धामीले ओसारी ल्याएको ढुंगालाई शम्भुनाथ मंदिरको स्थापना गरिएको हो । सोही ढुंगा ल्याउने बेला त्यति खेर एउटा ठुलो तलवार भेटिएको थियो । त्यसबखत धामीले तथा अन्यले समेत सो तलवार जमिनबाट निकाल्ने प्रयास गरे तर सो खडक निकाल्न सकेका थिएनन् । त्यसपछि स्थानीयहरूले सो लाई दुर्गा महारानीको खडक हो भनी पुजा अर्चना समेत गर्ने गर्थे । सोही क्रममा वि.सं. २०४५ सालमा आएको भुकम्प पछि सो खडक सो स्थानबाट बिलिन भएको थियो ।

खडक नगरपालिकाको पूर्वमा शम्भुनाथ नगरपालिकाको देवधार नदी, दक्षिणपश्चिममा डाक्नेश्वरी गाउँपालिका र बर्साइन नगरपालिकाको खडक जुडीपाँची खोला सिमाना पर्दछन् भने, पश्चिममा निर्वाचन क्षेत्र नं. ४ को ख अन्तर्गत पर्ने सुरुगां नगरपालिकाको सुरुगापत्थराहा खोला सिमाना पर्दछन् । जातिय जनसंख्याको वसोवासको आधारमा मुस्लिम, थारु, यादव, सदाय, साह, बनिया, खत्वेमंडल,

धानुकमंडल, राम, सरदार, पासवान, श्रेष्ठ, थापा, कियोट, भेरियर, डोम, लगायतको जातजातहरुको वसोवास रहेको पाईन्छ । यसै गरी ४० वटा बालबिकास केन्द्र ४१ वटा सामुदायिक विद्यालयहरु, दुई दर्जन जती निजि विद्यालयहरु, महज्जद र मदर्सारहरु, सामुदायिक अस्पताल, सेवा केन्द्रहरु, प्रसुती केन्द्र, कृषी बजार, ईलाका प्रहरी कार्यालय र प्रहरी चौकीहरु, लघुउद्यम तथा साना उद्योगहरु जस्तै, चामल र ईटा उद्योग, सहमिल, तेल डिपो, कुखरा पोल्टीफर्म, लगायतको उद्योग तथा कलकारखानाहरु अवस्थित छन् । खडक नगरपालिका भित्र मुख्य बजारको रुपमा कल्याणपुर बजार अवस्थित छन् भने, विषणपुर, फुलवडिया, बनौली, बेल्हा, खरचुहिया, करमनियाँ कृषि बजार समेत स्थापना भएको छ । कल्याणपुरवाट दक्षिण तर्फ बनौली बरसाईन हुदै भारतको सिमाना संग जोडदै छन् भने कल्याणपुर देखी माथी उदयपुर जोडने सडक समेत निर्माणाधिन अवस्थामा छन् । त्यसै गरी विषणपुर देखी दक्षिण तर्फ बरसाईन हुदै भारत सम्म जोडने सडक निर्माण भएका छन् । खरचुहिया देखी सिस्वा कुशमाहार, फुलकाही हुदै लौकाहा भारतीय सिमाना सम्मको बाटो रहेको छ । कृषी बजारको रुपमा स्थापना भएको करमनियाँ बजारमा प्रयाप्त मात्रामा कृषि सामग्रीहरु पाईन्छन् । नेपालको पुर्व पश्चिम लोकमार्गमा रहेको खडक नगरपालिकामा वि.स. २०७४ को निर्वाचन कार्यालयको तथ्याडक अनुसार करिव ४६ हजार मतदाता संख्या र नयाँ संकलन गरिएको तथ्यांक अनुसार ५३ हजार ५ सय ४९ जम्मा जनसंख्या रहेको यस नगरपालिकाका नागरीकहरु भारतीय संचारको माध्यम, डिस टि.भि., मोवाईल एन्टेना, नेपालको एनसेल र एन.टि.सि. मोवाईल तथा केही परिवार डिस होम लगायतका च्यानलहरु, कान्तिपुर, सखि एफ.एम, रेडियो भुरुकवा, चन्द्रमा एफ.एम. लगायतका संचार माध्यमहरु प्रयोग गरी संचारसुविधाहरु प्राप्त गरिरहेका छन् । सप्तरी जिल्लाको अन्य गाउँपालिका र नगरपालिकाहरुको तुलनामा विकसीत, व्यवस्थित, स्वास्थ्य र प्रयाप्त सम्भावित श्रोत साधन र सम्भाव्यता भएको नगरपालिकाको रुपमा खडक नगरपालिका स्थापना भईरहेका छन् ।

२.२ भु-भौतिक विशेषताहरु :

२.२.१ स्थान

२.२.१.१ भौगोलिक अवस्था :

खडक नगरपालिकाले निम्न अक्षांश र देशान्तरणको माध्यमबाट विस्तार गर्दछ ।

अक्षांश : २६° २५" देखि २६° ४७" उत्तर

देशान्तर : ८६° २८" देखि ८७° ७" पूर्व

२.२.१.२ सापेक्षिक स्थान :

खडक न.पा महेन्द्र राजमार्ग अर्न्तगत खडक खोलाको नामले नामांकित यस नपा चुरे पहाड समेतको क्षेत्र परेको छ । यस रमणीय न.पा विगतका गाबिसहरु सिस्वा बेल्ही, बनरभुला, पन्सेरा, खोजपुर, कल्याणपुर, मैनासस्रवाहु, ईनरुवा फुलवडिया र बनौली लगायतका गाबिसहरु मिली यो नगरपालिकाको निर्माण भएको छ । हाल न.पाको सिमाहरु निम्नानुसार रहेको छ ।

पुर्व : शंम्भुनाथ नगरपालिको सिमाना (विरपुर र बैरियाही गाउको बीच बाटो)

उत्तर : उदयपुर जिल्लाको सिमाना

पश्चिम : सुरुगां नगरपालिकाको सुरुगापत्थराहा खोला

दक्षिण : डाक्नेश्वरी गाँउ पालिका र वोदेबर्साईन नगरपालिकाको खडक जुडीपाँची खोला सिमाना

२.२.१.३ प्रशासनिक तथा राजनितिक विभाग :नयाँ संरचना अनुसार साविकका ८ गा.बि.स.हरु मिली खडक नगरपालिकाको निर्माण भएको हो । फाल्गुन २७, २०७३ मा गाभिएको यस नगरपालिकालाई तत् पश्चात ११ वडामा विभाजन गरिएको छ ।

खडक न.पाको वडा विभाजन :

साबिकका ८ गाबिसहरु मिलाई निर्माण गरिएको यस नगरपालिकामा कतिपय साबिकका गाबिसहरुका वडाहरुलाई समेत फेरबदल गरि अन्य गाबिसमा जोडि वडा निर्माण गरिएको छ । साबिकको तथा हाल विद्यमान अवस्थामा रहेको खडक नगरपालिकाका विस्तृत वडाहरुको विभाजन विवरण निम्नानुसार रहेको छ ।

वडा नं.	पूर्व गाबिसहरु पूर्व गाबिसका वडाहरु	क्षेत्रफल (वर्ग किमी)
१	सिस्वा बेल्ली १ देखि ५	४.८३
२	सिस्वा बेल्ली ६ देखि ९	५.०८
३	बनरभुला १-९ तथा पन्सेरा ८-९	७.१३
४	पन्सेरा १ देखि ७	१४.०८
५	खोजपुर १ देखि ४ तथा ६-९	२२.२६
६	कल्याणपुर ४, ५ र ६	८.७४
७	कल्याणपुर ३ र ७	४.८४
८	खोजपुर (५), धनगढी (९) र कल्याणपुर (१,२,८ र ९)	७.५७
९	मैनासहर्षवाहु (१-९) र ईनरुवा फुलवडिया (९)	७.४७
१०	ईनरुवा फुलवडिया (१-८)	६.९८
११	बनौली (१-९)	७.८

श्रोत : संघिय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालयको वेभपेजबाट

२.२.३ भौतिक अवस्था :

विवरण	अवस्था
जम्मा क्षेत्र	९६.७८ वर्ग किमी
समुंद्री क्षेत्रदेखि आक्षांश अवस्था	९९ मिटर देखि २५७ मिटर (साबिकको कल्याणपुर १२९, इनरुवा फुलवडिया १०४, खोजपुर २५७, सिस्वा बेल्ली १००, मैनासहर्षवाहु ११८, बनौली ९९, पन्सेरा १३५ र बनरभुला ११४)
औसत वार्षिक वर्षा	न्यूनतम ६९.९ मिमि तथा अधिकतम ९१.१५ मिमि
औसत वार्षिक तापक्रम	अधिकतम ३१.७ ^० न्यूनतम १९.५ ^०
मौसम	यस क्षेत्रमा उष्ण मौसमको हावापानी पाईन्छ
मुख्य नदीहरु	खडक
साना खोला तथा नदीहरु	असनाहा खोला, जुहुरी खोला, लकेश्वर खोला, पुरानो तथा नयाँ चापिन खोला, अमहा खोला, ललभिजिया खोला, गर्जामैन, खुदमाथी खोला, पत्थरवा खोला, धिमान, नेरी, सिंहेश्वर खोला, नकधुरी, चटापटा, एकवति राजाजी थुम खोला, अनमुन्ही, दुईआमा खोली, लतयाही, खडक खोला

श्रोत : elevationmap.net, worldmap.com

२.२.४ भुगोल र माटोको बनावट : कृषि

धार्मिक मान्यताका अनुसार यस नगरपालिकाको उत्तरमा रहेको चुरे जंगल वाट निस्कने विभिन्न ८ वटा नदीहरूको संगम एंव शक्तिशाली धार्मिक स्थल खडक नदीको नाम वाट खडक नगरपालिका को नाम रहन गएको हो । सोही अनुसार यस क्षेत्रमा सिचाईको अवस्था समेत उत्कृष्ट रहेकोले तथा कृषिको लागि समेत उर्वर भूमिको रूपमा रहेको छ । सप्तरी जिल्लाको माटोको बनावट हेर्दा हेक्टरमा १ लाख ९ हजार ५ सय ९९ हे. कृषि भूमि रहेको छ भने वन ४२ हजार ६ सय ४, कृषि वन ३ हजार ९ सय ५० तथा गुष्म तरकारी १० हजार १ सय ४७ रहेको छ । त्यसै गरि भुगोल सम्बन्धी हेर्दा कुल खेती योग्य जमीन हेक्टरमा ८१ हजार ६ सय ६८, धनहर खेति ७२ हजार ४ सय ८२, भिट तर्फ ९ हजार १ सय ८५, सरकारी जग्गा १ हजार ६ सय ८७, ऐलानी ८२२, गौचरण ६१, मिन्हा ८ हजार ९ सय १२ तथा गुठी २१ हे. रहेको छ । सप्तरी जिल्लाको अन्य गाउँपालिका र नगरपालिकाहरूको तुलनामा विकसीत, व्यवस्थित, स्वास्थ्य र प्रयाप्त सम्भावित श्रोत साधन र सम्भाव्यता भएको नगरपालिकाको रूपमा खडक नगरपालिका स्थापना भईरहेको छ ।

२.२.४ खडक न.पाको भूमि प्रयोगको ढाँचा :

प्राप्त जानकारी अनुसार खडक नगरपालिकाको भूमिको ढाँचा निम्नानुसार रहेको छ ।

घाँसे मैदान क्षेत्र	जंगलले घेरिएको क्षेत्र	भारी मैदान भएको भूमि	अन्य क्षेत्र	जम्मा क्षेत्र
७१.५ स्का.किमी	२५.१ स्का.किमी	-	-	९६.६ स्का. किमी

श्रोत : जिल्ला कृषि विकास कार्यालय, सप्तरी

२.३ सांस्कृतिक विविधता :

विभिन्न जात जातिको बसोवास रहेको यस न.पामा मुख्यतः थारु र मुस्लीमहरूको बाक्लो संख्या रहेको छ । जातिय जनसंख्याको बसोवासको आधारमा मुस्लिम, थारु, यादव, सदाय, साह, बनिया, खत्वेमंडल, धानुकमंडल, राम, सरदार, पासवान, श्रेष्ठ, थापा, कियोट, भेरियर, डोम, लगायतको जातजातहरूको बसोवास रहेको पाईन्छ तथापी अन्य जात जातिहरूको समेत बाक्लो बसोवासको कारण मिश्रित संस्कृति, धर्म र परम्पराहरू जुन एक निश्चित हदसम्म सम्पूर्ण नेपालको प्रतिनिधित्व गर्दछ । यस न.पा.को विभिन्न महत्वपूर्ण स्थानहरू, पौराणिक र धार्मिक स्थलहरूबारे समेत तलका खण्डहरूमा प्रस्तुत गरिएको छ ।

२.४ महत्वपूर्ण धार्मिक, पौराणिक तथा ऐतिहासिक स्थानहरू :

धार्मिक मान्यताका अनुसार यस नगरपालिकाको उत्तरमा रहेको चुरे जंगल वाट निस्कने विभिन्न ८ वटा नदीहरूको संगम एंव शक्तिशाली धार्मिक स्थल खडक नदीको नाम वाट खडक नगरपालिका को नाम रहन गएको हो । कल्याणपुर बजारवाट उत्तरमा करिब ५ किलोमिटरको दुरीमा रहेको ति नदीहरूको संगम स्थल खडक महादेव पहाड भनेर स्थानियरुपमा नामाकरण गरिएको छ, त्यस स्थित पूर्णिमाको समयमा भक्तजन सद्बालुहरू उपवास वसेर पुजा गर्ने गर्दछन् । पौराणिक कालमा सोही स्थान वाट खोलाले बगाएको धैरै हात भएको मुर्ती तलको गाउँ सम्म पुरयाएपछी स्थानियले नदीमा माछा मार्ने क्रममा ति ढुगां भेटेपछी त्यस स्थानलाई मैनासशस्रवाहु नामाकरण गरियो । सो हाल एउटा टोलको रुपमा परिचित छ ।

खडक नगरपालिकाका प्रमुख धार्मिक स्थलहरू निम्नानुसार रहेका छन :

क्र.सं.	धार्मिक स्थलको नाम	स्थान	थप बिबरण
१	रामजानकी मन्दिर	बज्रराही गुठी, खडक न.पा. ९	
२	रामजानकी मन्दिर	खडक न.पा ८ सर्पा,	
३	कविर कुटी	कन्चीरा, खडक न.पा., ३	
४	राजा जी डिहवार थान	कन्चीरा, खडक न.पा., ३	
५	सलहेश थान	कन्चीरा, खडक न.पा., ३	
६	राम जानकी मन्दिर	खडक न.पा., १, सिस्वा	
७	महादेव मन्दिर	खडक न.पा., १, सिस्वा	
८	फुलेश्वर बौद्ध विहार	खडक न.पा., १०, फुलवडिया	
९	राम जानकी मन्दिर	खडक न.पा., १०, बेल्हा	
१०	सलहेश थान	खडक न.पा., १०, डंगराही	
११	दुर्गा मन्दिर	खडक न.पा., ७ कल्याणपुर	
१२	डिहवार वावा मन्दिर	खडक न.पा., ७ कल्याणपुर	
१३	डिहवार थान	खडक न.पा., ६ चकवा	
१४	सलहेश थान	खडक न.पा., ६ जानकी नगर	
१५	सन्यासि थान मन्दिर	खडक न.पा., ६ चकवा	

१६	राम जानकी मन्दिर	खडक न.पा.२ दुहवी	
१७	राम मन्दिर	खडक न.पा.४ पंसेरा	
१८	राम जानकी मन्दिर २ वटा	खडक न.पा. ८ विसनपुर	
१९	महादेव मन्दिर ४ वटा	खडक न.पा. ८ भदिया	
२०	डिहवार थान	खडक न.पा. ३, बनरभुला	
२१	शिव मन्दिर	खडक न.पा. ३	
२२	हनुमान मन्दिर	खडक न.पा. ३	
२३	सन्दासिन थान	खडक न.पा.३ सिमरा टोल	
२४	शिव मन्दिर २ वटा	खडक न.पा. ५ खरचुहिया र रंजितपुर	
२५	दुर्गा मन्दिर	खडक न.पा. ५	
२६	डिहवार थान ४ वटा	खडक न.पा. ५, खोजपुर, रंजितपुर, मेघवारी र खरचुहिया	
२७	भगवति मन्दिर	खडक न.पा. ५, खरचुहिया	
२८	तपसि थान	खडक न.पा. २, दुहवी	
२९	डिहवार थान	खडक न.पा. २, दुहवि	
३०	मुसहर्निया माई	खडक न.पा. ५ मेघवारी	
३१	भगवति माई	खडक न.पा. ५ मेघवारी	
३२	सिया जानकी मन्दिर	खडक न.पा. ५ मेघवारी	
३३	गेड बावा मन्दिर	खडक न.पा. ५ मेघवारी	
३४	डिहवार थान	खडक न.पा. १० फुलवडिया	
३५	शिव मन्दिर २ वटा	खडक न.पा. १० पूर्णि तथा अखडा पोखरी	
३६	राजाजि मन्दिर	खडक न.पा. १० डंग्राहि	
३७	सल्हेश थान	खडक न.पा. १० बेल्हा	
३८	विश्वकर्मा मन्दिर	खडक न.पा. ६ कल्याणपुर	

३९	डिहवार बावा मन्दिर	खडक न.पा. ७ कल्याणपुर	
४०	ससिया महाराज मन्दिर	खडक न.पा. ७ कल्याणपुर	
४१	रामजानकी मन्दिर २ वटा	खडक न.पा. ७ कल्याणपुर र मण्डल टोल	
४२	सल्लेश मन्दिर	खडक न.पा. ७ मभौउ	
४३	रामजानकी मन्दिर ४ वटा	खडक न.पा. ९ लालपटी २ र बजराहि २	
४४	सन्यासी मन्दिर	खडक न.पा. ९ लालपटी	
४५	डिहवार मन्दिर २ वटा	खडक न.पा. ९ सर्पा र बजराही गुठी	
४६	महजिद ५ वटा	खडक न.पा. ९ लालपटी २, मैनाहाटोल २, सर्पा १	
४७	वनदेवी मन्दिर	खडक न.पा. ६,	
४८	भोलाबावा मन्दिर	खडक न.पा. ७ हटिया	
४९	डगरीन थान २ वटा	खडक न.पा. ७ चमराहि	
५०	रामजानकी मन्दिर २ वटा	खडक न.पा. ११	
५१	डिहवार बावा मन्दिर ३ वटा	खडक न.पा. ११	
५२	शिव मन्दिर	खडक न.पा. ११	
५३	भिडिया गड	खडक न.पा. ११	
५४	दिनाभद्री मन्दिर	खडक न.पा. ११	
५५	सन्यासी मन्दिर	खडक न.पा. ११	
५६	सल्लेश मन्दिर	खडक न.पा. ११	
५७	भगवती थान	खडक न.पा. ११	
५८	डिहवार थान	खडक न.पा. ४	
५९	भोलाबावा मन्दिर	खडक न.पा. ४	
६०	सल्लेश बावा मन्दिर	खडक न.पा. ४	
६१	हनुमान मन्दिर	खडक न.पा. ४ पंसेरा	

६२	सुर्य मन्दिर	खडक न.पा. ४	
६३	राजाजी थान	खडक न.पा. ४ करमनिया	
६४	शिव मन्दिर	खडक न.पा. ४ करमनिया	
६५	रामजानकी मन्दिर	खडक न.पा. ४ अमहा	
६६	डिहवार थान	खडक न.पा. ४	
६७	खेरुगैया मन्दिर	खडक न.पा. ४	
६८	मसजिद ३ वटा	खडक न.पा. ४	
६९	राजाजी बावा	खडक न.पा. ४, पहाड	
७०	मसजिद ३ वटा	खडक न.पा. ३	
७१	दिनाभद्री थान	खडक न.पा. ४	
७२	मसजिद ५ वटा	खडक न.पा. ८	
७३	दिना भद्री मन्दिर ३ वटा	खडक न.पा. ८	
७४	सलहेश मन्दिर	खडक न.पा. ८	
७५	डिहिवार मन्दिर २ वटा	खडक न.पा. ८	
७६	मसजिद	खडक न.पा. १	
७७	डिहिवार मन्दिर	खडक न.पा. १	
७८	सशिया महरानी मन्दिर ३ वटा	खडक न.पा. १	
७९	मसजिद २ वटा	खडक न.पा. ५ खरचुहिया	
८०	सशिया मन्दिर ४ वटा	खडक न.पा. ८	
८१	मोहनिमाई मन्दिर	खडक न.पा. २	

श्रोत : सबल नेपाल, स्थलगत सर्भेक्षण

२.५ प्रमुख पर्वहरू :

मातृभाषाको रूपमा समेत आ-आफ्नो भाषाको रूपमा बोल्ने यस नगरपालिकामा विभिन्न जातजातिको संगम रहेकोले नेपालमा मनाईने सम्भवतः सम्पूर्ण पर्वहरू मनाईने गरिएको छ । खडक नगरपालिका सांस्कृतिक रूपमा धनी नगरपालिका हो ।

प्रत्येक जातीय समूह द्वारा दशै, तिहार, जनै पूर्णिमा, फागु पूर्णिमा, बैशाख संक्रान्ति, मकर संक्रान्ति, शिवर्तरी, चौरचन छठ, सिरुवा, जुड सितल, अद्रा, लग पाचे, रक्षा बन्धन, जितिया, शुक्राति, होली, नेमान, माघे (तिला) संक्रान्ति, विवाह पञ्चमी, श्री कृष्णा जन्माष्टमी, सरस्वती पुजा, लक्ष्मी पुजा, रामनवमी, भुला, फागु, तिज, भरजुतिया, तिलासंक्रान्ति, शिवरात्री, एकादशी, स्वास्थानी पुर्णे लगायत नेवार जातिहरूले आफ्नै विविधताले भरिएको पर्वहरू जस्तै भिन्तुना लगायतका प्रमुख चाडहरू हर्षोउल्लासका साथ मनाउने गर्दछन ।

त्यसै गरि बुद्ध जयन्ती, ल्होसार, आदि बौद्ध समुदाय द्वारा उच्च उत्साह संग मनाईनेछ गरिन्छ । क्रिसचनहरू द्वारा क्रिसमसको मुख्य उत्सव क्रिसमस हो ।

मुसलमानहरूको बाक्लो उपस्थिती रहेको यस नगरपालिका क्षेत्रमा मुसलमानहरूद्वारा बकरीद तथा ईद जस्ता मुख्य पर्वहरू मनाउने गरेका छन् । जस अन्तर्गत मिलाज, कुर्वानी, रोजा, सोभरात, रमजान लगायत पर्ने गर्छन् । प्राप्त जानकारी अनुसार मुसलमानहरूले पढ्ने नवाजलाई निम्नानुसारको नाम दिईएको छ र उनीहरूको शुक्रवारदेखि हप्ताको शुरुवात हुने गरेको छ ।

क्र.स..	समय	नाम
१	बिहान ४ बजे	फजर
२	दिउसो १ :३० बजे	जोहर
३	साँझ ४ बजे	असर
४	साँझ ६:३० बजे	मगरेद
५	राति ८:३० बजे	ऐशा (पाचौ बखतको नवाज)

२.५ निर्वाचनमा निर्वाचितहरु :

खडक नगरपालिकाका निर्वाचित पदाधिकारीहरु :

पद	नाम	सम्पर्क नम्बर	कैफियत
नगर प्रमुख	हेमायु हक	९८११७६७७३०	
नगर उपप्रमुख	यासमिन सुल्तान	९८०५६६७६७९	
वडा नं. १	वडा अध्यक्ष	सिंहेश्वर मण्डल (खत्वे)	९८१७७२१०७०
	महिला सदस्य	कप्लेश्वरी भण्डारी	९८१५७९९९९८
	दलित महिला सदस्य	डोमनी देवी राम	
	सदस्य	चन्देश्वर मण्डल	
	सदस्य	मनोज चौधरी	९८१६७२२४१६
वडा नं. २	वडा अध्यक्ष	रामअवतार साह	९८१७७२२७४९
	महिला सदस्य	पल्टनिया मण्डल	९८०७७४६९४०
	दलित महिला सदस्य	सिया देवी मण्डल	९८०७७६४६२६
	सदस्य	विल्हु सदा	९८१६७३२३९९
	सदस्य	शान्ति देवी मण्डल	
वडा नं. ३	वडा अध्यक्ष	गमकलाल चौधरी	९८४२८५५४७३ ९८१६७५९८५२
	महिला सदस्य	लक्ष्मी चौधरी	९८१७७४६६४६
	दलित महिला सदस्य	पावती मण्डल	९८२७७३५८२२
	सदस्य	मोमुल खातुन	९८०४७३५६६५
	सदस्य	नथर ठाकुर	९८१८७२५६५८
वडा नं. ४	वडा अध्यक्ष	गंगाराम चौधरी	९८४२८५२३८८
	महिला सदस्य	संजना चौधरी	९८१६६४६०७०
	दलित महिला सदस्य	जानकी पासमान	९८११७४३८०४
	सदस्य	खनतरु सदा	
	सदस्य	राज नारायण साह	९८०४७७७३२९
वडा नं. ५	वडा अध्यक्ष	बिजय कुमार साह	९८०७७६६६६४
	महिला सदस्य	प्रयागी कुमारी चौधरी	९८०४७३६७९०
	दलित महिला सदस्य	जत्री देवी सरदार	९८२४७६४६२३
	सदस्य	गुलावचन्द्र पासमान	९८१६७३७९२५
	सदस्य	राम विलास मण्डल	९८१६७२५८६०
वडा नं. ६	वडा अध्यक्ष	भगवती प्रसाद चौधरी	९८४२८९०८९६
	महिला सदस्य	राज कुमारी चौधरी	९८०८१५६३३७
	दलित महिला सदस्य	सियावति पासमान	९८१६७५५४२६
	सदस्य	जनेदा खातुन	९८०७७७६६३८
	सदस्य	मो. एकवाल	९८०३२४९९७०
७	वडा अध्यक्ष	राकेश कुमार साह	९८१७७५७५५०

	महिला सदस्य	ललिता तमांग	५८०१५५५४७१	
	दलित महिला सदस्य	जलेश्वरी देवी मण्डल	५८१०१७०५५५	
	सदस्य	मोहित राम	५८०७७६१६८४	
	सदस्य	गंगा प्रसाद साह	५८१६७६५२५१	
वडा नं. ८	वडा अध्यक्ष	मा. ईसराईल मियाँ	५८०४७०५६२१ ५८१५५१५५२१	
	महिला सदस्य	कुशमी सदा	५८१५७५५२३७	
	दलित महिला सदस्य	प्रमिला मोची	५८१६७४८४२३	
	सदस्य	राकेश साह	५८०४७१५४७६	
	सदस्य	मो. ईसाक	५८०७७००४१६	
वडा नं. ९	वडा अध्यक्ष	मो. ईसराहुल मियाँ	५८११७८३६४१	
	महिला सदस्य	सरिता चौधरी	५८०४७३८८२५	
	दलित महिला सदस्य	भागमैन देवी मण्डल	५८१६७१८७६५	
	सदस्य	अलि हुसेन	५८०४७५४६३३	
	सदस्य	नन्द किशोर चौधरी	५८०७७६७४०५	
वडा नं. १०	वडा अध्यक्ष	राजेन्द्र प्रसाद चौधरी	५८१५५१५३४१	
	महिला सदस्य	गौरी कुमारी चौधरी	५८०८५४५२४८	
	दलित महिला सदस्य	रिता देवी सरदार	५८१७७२२५५५	
	सदस्य	मो. महमुद अंसारी	५८१५७८०४०१	
	सदस्य	राम साह	५८११७५२६२३	
वडा नं. ११	वडा अध्यक्ष	रामकृष्ण चौधरी	५८०१५०२८७३	
	महिला सदस्य	दुर्गा कुमारी साह	५८१७७४८४३५	
	दलित महिला सदस्य	लालो देवी राम	५८१३२१५८४५	
	सदस्य	मो. आसिन मिया	५८०४७२४४८७	
	सदस्य	राज कुमार साह	५८१६७३५८६२	

कार्यपालिका सदस्यहरुको नामावली :

क्र.सं.	पद	नाम	सम्पर्क नं.	कैफियत
१	सदस्य	श्याम नन्दन चौधरी (कलवार)	९८०५९२४९९१ ९८४२८२१४८५	
२	सदस्य	सुर्यनारायण दास गडेरी	९८०५९४०८२०	
३	सदस्य	बिष्णु साह हलुवाई	९८०४७२५५८०	
४	सदस्य	परियागी कुमारी चौधरी	९८०४७३६७१०	
५	सदस्य	जत्री देवी सरदार	९८२४७६४९२३	
६	सदस्य	जलेश्वरी देवी मण्डल	९८१०१७०५५५	
७	सदस्य	सियादेवी मण्डल	९८०७७६४६२९	
८	सदस्य	प्रमिलादेवी मोची राम	९८१६७४८४२३	

खडक नगरपालिकाका प्रशासकिय अधिकृत र वडा सचिवहरुको विवरण :

क्र.सं.	नाम	पद	वडा नं.	सम्पर्क नं.
१	निरज कुमार देव	प्रमुख प्रशासकिय अधिकृत	न.पा.	५८५२०२५७६२
२	संजय कुमार राम	वडा सचिव	१	५८६२८०२२१५ ५८०४७८५७२०
३	संजय कुमार राम	वडा सचिव	२	५८६२८०२२१५ ५८०४७८५७२०
४	ईन्द्रनारायण मण्डल	वडा सचिव	३	५८१६७५७०२३
५	जगत कुमार मण्डल	वडा सचिव	४	५८११३६०००८
६	खोजेन्द्र मण्डल	वडा सचिव	५	५८१५५१३५८५
७	बलराम यादव	वडा सचिव	६	५८०४७१३८८४
८	धनराज साह	वडा सचिव	७	५८१४७४७७१७
९	रामनारायण चौधरी	वडा सचिव	८	५८०४७१७३२३
१०	जिवनेश्वर साह	वडा सचिव	९	५८१५७६३७२६
११	शारदा प्रसाद बर्मा	वडा सचिव	१०	५८१४७०५४५५
१२	राजिव कुमार कर्ण	वडा सचिव	११	५८५२८२११५०

३. जनसांख्यिक विवरण

३.१ जनसंख्याको विवरण र विश्लेषण :

खडक नगरपालिकाको यस पार्श्वचित्रको तयारीको क्रममा लिएको तथ्याङ्क अनुसार ९ हजार ३ सय ९४ घरधुरी रहेको र औसत घरधुरीको परिवार संख्या ५.७२ रहेको छ । जसमा लिंगको अनुपात ९३.७७ रहेको छ । विस्तृत विवरण तल विस्तृत रूपमा उल्लेख गरिएको छ ।

३.१.१ जनसंख्या र घरधुरी :

लिङ्ग र परिवारको अनुसार जनसंख्या वितरण तल तालिकामा राखिएको छ । तालिकाबाट देखापरेको औसत घरको आकार ५.७२ जसको तुलनामा राष्ट्रिय प्रोफाइल भन्दा निकै बढी देखिएको छ । किनभने नेपालका औसत घरधुरी ४.८८ रहेको छ । लिंगको अनुपात ९३.७७ रहेको छ ।

घरधुरी	जनसंख्या	महिला	पुरुष	औसत घरधुरी आकार	लिंग अनुपात
९३९४	५३५४९	२५९१३	२७६३६	५।७२	९३.७७

श्रोत : सबल नेपाल, घरधुरी सर्भेक्षण २०७५

३.१.१ (क) वडा अनुसार घरधुरी तथा जनसंख्याको विवरण :

प्राप्त तथ्याङ्क अनुसार वडा नं. ६ को जनघनत्व सबैभन्दा बढी रहेको छ भने वडा नं ५ को सबै भन्दा कम जनघनत्व रहेको छ । विस्तृत विवरण यस प्रकार रहेको छ ।

वडा नं.	घर परिवार संख्या	महिला	पुरुष	जम्मा	क्षेत्रफल वर्ग किमि	जनघनत्व
१	७४७	१९०७	२१५०	४०५७	४।८३	८४०
२	५२४	१४६६	१५७९	३०४५	५।०८	५९९।४
३	११५६	३३०४	३५६८	६८७२	७।१३	९६३।८
४	९११	२४४५	२५९५	५०४०	४।०८	१२३५
५	७५९	२२३२	२४१९	४६५१	२२।२६	२०८।९
६	४५४	१४११	१४०५	२८१६	०।७४	३८०५
७	६१८	१६९४	१६२४	३३१८	४।८४	६८५।५
८	९१२	२६४५	२८६१	५५०६	७।५७	७२७।३
९	१००३	२८४६	३०९८	५९४४	७।४७	७९५।७
१०	९६१	२६०६	२८७५	५४८१	६।९८	७८५।२
११	१३४९	३३५७	३४६२	६८१९	७।८	८७४।२
जम्मा		२५९१३	२७६३६	५३५४९	७८।७८	६७९।७

श्रोत : सबल नेपाल, घरधुरी सर्भेक्षण २०७५

३.१.१ (ख) उमेर तथा लिंगका आधारमा जनसंख्याको विवरण :

उमेर समुह	महिला	पुरुष	जम्मा
५ वर्ष भन्दा मुनि	२४०३	२९८३	५३८६
५-९ वर्ष	३१९४	४००१	७१९५
१०-१४ वर्ष	३५१७	४२९२	७८०९
१५-१८ वर्षसम्म	२७८५	३१८४	५९६९
१९-२४ वर्षसम्म	२३८६	१९०८	४२९४
२५-४५ वर्षसम्म	६७५२	५५०७	१२२५९
४६-५९ वर्षसम्म	३०४२	३४९२	६५३४
६०-६९ वर्षसम्म	१२९२	१५५४	२८४६
७० वर्षभन्दा माथी	५४३	७१४	१२५७
जम्मा	२५९१९	२७६३६	५३५४९

श्रोत : सबल नेपाल, घरधुरी सर्भेक्षण २०७५

३.१.१ (ग) धर्मको आधारमा घरधुरीको विवरण :

क्र.सं.	धर्म	घरधुरी
१	हिन्दु	७७९३
२	मुस्लिम	१५७०
३	किरात	३१

श्रोत : सबल नेपाल, घरधुरी सर्भेक्षण २०७५

३.१.२ ५ वर्ष भित्रका बालबालिकाको उमेर समुह र लिंग

यस न.पा.को कुल जनसंख्याको १०.५ प्रतिशत ५ वर्ष मुनिका बालबालिकाको रहेको छ । ५ वर्षे जनसंख्या जसले तिनीहरूको हेरविचार र नगरपालिकाद्वारा महत्वपूर्ण कार्यक्रमहरूको आवश्यकता पर्दछ । बिस्तृत विवरण यस प्रकार रहेको छ ।

बालक	बालिका	जम्मा	औसत
२९८३	२४०३	५३८६	१०।०५

श्रोत : सबल नेपाल, घरघुरी सर्भेक्षण २०७५

३.१.३ जातजातिको आधारमा जनसंख्या :

खडक नगरपालिकामा करिव ३२ जात जातिको बसोवास रहेको छ । जसमध्ये थारु जातिको बाहुल्यता रहेको छ भने मुस्लिम, साह, दलित लगायतको समेत बाक्लो उपस्थिति रहको छ । जसले गर्दा नेपालमा बसोवास गर्ने प्राय सबै जातजातिको उपस्थिति यस न.पामा रहेको छ । जातजातिको संकलन गरिएको तथ्याङ्क अनुसार उल्लेखित तथ्याङ्क निम्न रहेको छ ।

क्र.सं.	जात जाति	घरधुरी
१	थारु	२९४३
२	मुस्लिम	१५७०
३	साह	१३०७
४	मण्डल (खत्वे)	९४८
५	राम (मोची)	६६६
६	सदा	२४६
७	सरदार	२४४
८	धानुक (मण्डल)	२२६
९	पासमान (दलित)	२११
१०	यादव	१५७
११	कलवार	१५३
१२	दलित दास	१०५
१३	ठाकुर	१८१
१४	बिक	९०
१५	नेवार	६७
१६	तमाङ्ग	३१
१७	राई	३१
१८	मुखिया	२८
१९	धोवी	२६
२०	मलिक	३०
२१	दनुवार	२२
२२	मधेशी ब्राहमण	२१
२३	पाल (भेडियर)	२१
२४	अन्य	७०

श्रोत : सबल नेपाल, घरधुरी सर्भेक्षण २०७५

३.१.४ मातृभाषाको आधारमा जनसंख्या :

यस न.पामा थारुहरुको बाक्लो उपस्थितिको कारण थारु, मैथली, उर्दु र नेपाली भाषा प्रमुख भाषाको रूपमा बोलिने गरिन्छ। विस्तृत विवरण निम्नानुसार रहेको छ।

क्र.सं.	मातृभाषा	घरघुरी
१	मैथली	४७४५
२	थारु	२९४३
३	उर्दू	१५७०
४	नेपाली	१३६

श्रोत : सबल नेपाल, घरघुरी सर्भेक्षण २०७५

३.१.५ दर्ता :

खडक नगरपालिकाले १ वैशाख २०७४ देखि फागुन २०७४ सम्म उपलब्ध गराएको तथ्याङ्क अनुसार गत वर्ष जम्मा १६९६ जनाको जन्म भएको देखिन्छ। जसमा ७५३ बालिका र ९४३ बालक रहेको छ। त्यसै गरि ३३० जनाको मृत्यु भएको देखिन्छ भने एउटा पनि सम्बन्ध विच्छेद नभएको तथा विवाह ६४४ जनाको भएको देखिन्छ भने ७६ जनाले बसाई सराई गरेको देखिन्छ। विस्तृत विवरण यस प्रकार रहेको छ।

आ.व.२०७३/७४ मा भएको दर्ता विवरण				
क्र.सं.	विवरण	जम्मा दर्ता	महिला	पुरुष
१	जन्म दर्ता	१६९६	७५३	९४३
२	मृत्यु दर्ता	३३०	१३३	१९७
३	सम्बन्ध विच्छेद	०	०	०
४	बसाई सराई	७६		
५	विवाह	६४४		

श्रोत : सबल नेपाल, स्थलगत सर्भेक्षण २०७५

४. आर्थिक विकास

खडक न.पामा आर्थिक कारकहरूको धेरै पक्षहरू छन् जस मध्ये यस कागजात तयार पार्दासम्म वार्षिक कृषि उत्पादन, पर्यटन परिदृश्य, खेती, पशुधन खेती, स्थानीय व्यवसाय, उद्योग र वित्तीय संस्थाहरू यस क्षेत्रमा काम गरिरहेका छन् ।

वित्तीय संस्थाहरूको कुरा गर्दा यस क्षेत्रमा सहकारी संस्थाहरूको बाहुल्यता राम्रो रहेको र कारोवार समेत राम्रो गरिरहेको छ । सहकारी संस्थाहरूले नै हालसम्म स्थानीयलाई रेमिट्यान्स, ऋण, बचत लगायतको सेवा दिदै आईरहेको छ । बिस्तारै बिस्तारै प्रगति गर्दै आई रहेको यस न.पा.मा नयाँ नयाँ ठुला बैकिंग संस्थानका कारणले समेत यहाँको आर्थिक विकासले उकालो फेरि रहेको भनी बुझ्न सकिन्छ ।

स्थानीयसंगको परामर्श अनुसार यस क्षेत्रको मुख्य आय भनेकै कृषि रहेको तथा संग संगै बैदेशिक आप्रवासनबाट आउने रेमिट्यान्स रकम तथा जनमजदुरी रहेको छ ।

४.१ खडक नगरपालिकाको आय व्ययको विवरण (आ.व. २०७४/७५)

खडक नगरपालिकाबाट प्राप्त जानकारी अनुसार खडक नगरपालिकाको आ.व. २०७४/७५ को कुल आय ४२ करोड ३६ लाख ८२ हजार १ सय ६० रहेको तथा कुल चालु खर्च तर्फ २१ करोड १६ लाख ४ हजार ५ सय २० तथा पुँजीगत तर्फ २१ करोड २० लाख ७७ हजार ६ सय ४० मात्र रहेको जानकारी प्राप्त भएको छ । विस्तृत यस प्रकार रहेको छ ।

विवरण	आ.व. २०७४/७५	कैफियत
कुल आय	४२,३६,८२,१६०।००	
कुल चालु खर्च (प्रशासनिक र अन्य)	२१,१,६०,४५२०।००	सामाजिक सुरक्षा भता,स्थानिय शासन तथा समुदायिक विकास कार्यक्रम,सशर्त अनुदान र सि.सि.डि.आर.आर.
पुँजीगत तर्फ	२१,२०,७७,६४०।००	

श्रोत : खडक नगरपालिका स्थलगत तथ्याङ्क, २०७५

४.२ कृषि तथा पशुचौपाया :

तराईका जनताहरुको मुख्य पेशानै कृषि भएका कारण यस क्षेत्रमा धान, गहु, मकै, तोरी जस्ताको कृषि आम्दानी बढी रहेको पाईन्छ। त्यस बाहेक समेत अन्य फलफुल लगायतको समेत उत्पादन राम्रो रहेको छ। विस्तृत जानकारी तल उल्लेख गरिएको छ।

४.२.१ खेतीको वार्षिक कृषि उत्पादन आ.व. २०७४।७५

खेतीको नाम	वार्षिक उत्पादन
धान	१३४१५ मे.ट.
गहु	६१७१ मे.ट.
मकै	१३७ मे.ट.
तोरी	१२८ मे.ट.
आलस	१३ मे.ट.
मसुरो	१२ मे.ट.
चाा	१२ मे.ट.
सनपाट (जुट)	५ मे.ट.

श्रोत : जिल्ला कृषि विकास कार्यालय, सप्तरी

वार्षिक दालको उत्पादन :

प्रकार	आर्थिक वर्ष (२०७३।७४)	
	क्षेत्र (हे)	उत्पादन (मे.ट)
मसुरो	२९०	१७२
गहत	६८	४७
मुड	६९	२३
खेसारी	६	२

श्रोत : जिल्ला कृषि विकास कार्यालय, सप्तरी

वार्षिक तेलको उत्पादन :

प्रकार	आर्थिक बर्ष (२०७३।७४)	
	क्षेत्र (हे)	उत्पादन (मे.ट)
तोरी	१५७	१०३
सस्यु	६९	५८
आलस	३५	१३
सुर्यमुखि	३	२.४

श्रोत : जिल्ला कृषि विकास कार्यालय, सप्तरी

वार्षिक तरकारीको उत्पादन :

प्रकार	आर्थिक बर्ष (२०७३।७४)	
	क्षेत्र (हे)	उत्पादन (मे.ट)
वर्षे तरकारी	१४७	१२३२
हिउँदे तरकारी	३२१	३७१२
बेमौसमी तरकारी	२६	३७

श्रोत : जिल्ला कृषि विकास कार्यालय, सप्तरी

वार्षिक फलफूलको उत्पादन :

प्रकार	आर्थिक बर्ष (२०७३।७४)	
	क्षेत्र (हे)	उत्पादन (मे.ट)
आँप	५६०	२०९
लिची	११	७१
कटहर	२.७	४७.९
अम्बा	०.८९	३.२७

श्रोत : जिल्ला कृषि विकास कार्यालय, सप्तरी

४.२.२ प्राङ्गरिक तथा रासायनिक मल बित्तरक :

सप्तरी जिल्लामा आ.व. २०७३।७४ को तथ्याङ्क अनुसार ४८ वटा प्राङ्गरिक तथा रासायनिक मल बित्तरक रहेको तथा जस अर्न्तगत युरिया ४५९३.८ केजी, डिएपी २८९६.६ केजी तथा पोटास ३३२.५५ केजी सप्तरीको सदरमुकाम राजबिराज स्थित कृषि सामाग्री कम्पनी लिमिटेडबाट खर्चिएको छ भने ४८ बित्तरक मध्ये १ पनी बित्तरक खडक नगरपालिकामा रहेका छैन । जसले गर्दा खडकका किसानहरु प्राय जसो सदरमुकाम मुखी बढी हुनु परेको छ भने फाटफुट रुपमा चर्को मुल्यमा समेत मल खरिद भई रहेको स्थानीय स्तरमा बित्तरक हुनु पर्ने आवश्यकता रहेको छ ।

४.२.३ कृषि समुहको विवरण :

सप्तरी जिल्लामा आ.व. २०७४।७५ को तथ्याङ्क अनुसार ७ सय १७ वटा कृषक समुहको गठन भएको छ भने खडक नगरपालिकामा ४ वटा कृषि समुहको गठन भएको तथ्याङ्क अनुसार देखिएको छ । कृषि समुहको गठन उनीहरुलाई कृषि सम्बन्धी रासायनिक मल, विउ बिजन सम्बन्धी जानकारीको लागि गठन गरिएको हो । गठन भएको समुहको विस्तृत विवरण यस प्रकार रहेको छ ।

क्र.सं.	समुहको नाम	गठन भएको वडा	सदस्य			अध्यक्षको नाम
			महिला	पुरुष	जम्मा	
१	बजरंगवली कृषक समुह	पंसेरा ३	१२	९	२१	मुंगालाल चौधरी
२	शेरुगैया कृषक समुह	पंसेरा	१५	१२	२७	मोहितलाल चौधरी
३	जनमुखी कृषक समुह	कल्याणपुर	८	८	१६	जय प्रकाश चौधरी
४	सन्ध्यासी प्रगति महिला कृषक समुह	कल्याणपुर	२७	०	२७	श्रवण देवी चौधरी

श्रोत : जिल्ला कृषि विकास कार्यालय, सप्तरी

४.३ व्यापार तथा बाणिज्य

४.३.१ औद्योगिक तथा व्यवसायिक संगठन :

प्राप्त तथ्याङ्क अनुसार सप्तरी जिल्ला उद्योग बाणिज्य संघमा आ.व.२०७३।७४ सम्म दर्ता भएका २ सय औद्योगिक तथा व्यवसायिक संगठनहरूको विवरण निम्नानुसार रहेको छ ।

क्र.सं.	सदस्यता नम्बर	फर्मको नाम	प्रोपाईटरका नाम	ठेगाना	प्यान नं.
१	२४१	श्याम लाल मनोज कुमार	श्री मनोज कुमार अग्रवाल	कल्याणपुर	३००४४६४८७
२	२५१	गोविन्द किराना स्टोर्स	श्री राज नारायण साह	कल्याणपुर	३०१६०३३२४
३	२५२	लक्ष्मी किराना स्टोर्स	श्री राम देव साह	कल्याणपुर	३०१०२८४२०
४	२५३	श्याम एण्ड ट्रेडर्स	श्री श्याम लाल अग्रवाल	कल्याणपुर	३००५२३६१०
५	२५४	कैलास एण्ड ट्रेडर्स	श्री मुसदी लाल अग्रवाल	कल्याणपुर	३००५२४८५१
६	२५६	साह ट्रेड सेन्टर	श्री प्रभुनाथ साह	कल्याणपुर	३००१३३९२३
७	२५७	शिव नारायण साह	श्री शिव नारायण साह	कल्याणपुर	३००५२५६२९
८	२५८	भगत स्टोर्स	श्री शंकर प्रसाद भगत	कल्याणपुर	२५८७०४१
९	२५९	सुरेश खाद्यान्न खरिद विक्री	श्री सुरेश प्रसाद अग्रवाल	कल्याणपुर	३००४४६४७४
१०	२६०	विमल ईम्पोरियम	श्री गोपाल कुमार अग्रवाल	कल्याणपुर	३००३७२४४९
११	४४०	डोकानिया ईन्टरप्राईजेज	श्री नरेश कुमार अग्रवाल	कल्याणपुर	३००००४३४२
१२	४८६	डोकानिया ब्रदर्श	श्री काशी प्रसाद अग्रवाल	कल्याणपुर	
१३	५०१	बालाजी ट्रेडर्स	श्री राम चन्द्र अग्रवाल	कल्याणपुर	
१४	५२२	लक्ष्मी विस्कूट सेन्टर	श्री नन्द किशोर साह	कल्याणपुर	३००५३२५५९
१५	५४९	लक्ष्मी खाद्यान्न गल्ला भण्डार	श्री लक्ष्मी प्रसाद साह	कल्याणपुर	३००२६८०४९
१६	५८६	श्री विल्डु साह एण्ड सन्स	श्री विल्डु साहु तेली	कल्याणपुर	३००७७३१५८
१७	६३२	रायन सप्लायर्स एण्ड ट्रेडर्स	श्री मो. एयुव	कल्याणपुर	३००५२६८४४
१८	६५६	सगरमाथा ट्रेड खरिद विक्री केन्द्र	श्री हेम नारायण भा	कल्याणपुर	३००४४७०१७
१९	७२५	दिक्षा ब्लक टाइम एण्ड डिप्टीव्युटर्स	श्री दिनेश कुमार भगत	कल्याणपुर	३०००५४२२८
२०	७३९	छडीलाल ईन्टरप्राईजेज	श्री छठी लाल भगत	कल्याणपुर	३००१३६५५९
२१	११३३	वाईल चन ट्रेड सेन्टर	श्रमिती राम कुमारी देवी	कल्याणपुर	३००१३५५७२
२२	११४५	चन्द्रावती स्टोर्स	श्री मसी लाल चौधरी	कल्याणपुर	३००७७३७७२

२३	१२०४	वेचन ट्रेडर्स	श्री वेचन मोची	कल्याणपुर	७०७०२६१९
२४	१२६७	डोकानिया ट्रेडिंग	श्री श्याम सुन्दर अग्रवाल	कल्याणपुर	१००२९/०५४
२५	१२८१	शारदा फैन्सी एण्ड पुस्तक पसल	श्री राम अवतार साह	कल्याणपुर	३००५२३८४५
२६	१३५४	दिक्षा इन्टरनेशनल	श्री संगीता भगत कलवार	कल्याणपुर	३००४७९११५
२७	१३७८	दिनेश किराना पसल	श्री दिनेश प्रसाद साह	कल्याणपुर	३०१३६४८५०
२८	१४८१	मारुती राइस एण्ड आयल मिल	श्री ओम काश अग्रवाल	कल्याणपुर	३००२६६४७४
२९	१५५५	अनिरुद्ध ट्रेडर्स	श्री लक्ष्मी साह	कल्याणपुर	३००३७१०२८
३०	१५९३	राजु ट्रेडर्स	श्री गीता कुमारी	कल्याणपुर	३००४७९८३२
३१	१६१०	न्यू पशुपति ट्रेडर्स	श्री कृष्ण प्रताप साह	कल्याणपुर	३०००७२२८५
३२	१६७०	संजय ट्रेडर्स	श्री संजय कुमार साह	कल्याणपुर	३००३७३११४
३३	१७३०	पशुपति स्टोर्स	श्री परमानन्द भगत	कल्याणपुर	३०११३७५५१
३४	१८२७	नरसिंह जनरल ट्रेडर्स	श्री नरसिंह प्रसाद साह तेली	कल्याणपुर	३००४७९३९५
३५	१८७२	नइम खरिद विक्री केन्द्र	श्री मो. इसराइल मिया	कल्याणपुर	३०१२७५१०७
३६	१८७७	न्यू पशुपति सिता ईन्टरप्राइजेज	श्री सिता देवी तेलिनी	कल्याणपुर	३००१३६७२६
३७	१९४९	वैष्णो ट्रेडिंग	श्री लाल प्रसाद अग्रवाल	कल्याणपुर	३००८६८३३३
३८	१९५२	जय शिव ट्रेडर्स	शिव नारायण साह	कल्याणपुर	३००३७११३४
३९	२०६८	विकाश किराना पसल	श्री विकाश श्रेष्ठ	कल्याणपुर	
४०	२०७१	ज्योती खरिद विक्री केन्द्र	श्री हरिनारायण चौधरी	कल्याणपुर	
४१	२१२३	कल्याणपुर ट्रेड सेन्टर	श्री राम नारायण साहक तेली	कल्याणपुर	३००२६७९४३
४२	२१५६	तुल्यसामान स्टोर	श्री राम स्वरूप अग्रवाल	कल्याणपुर	३००३७३७८३
४३	२१७२	लक्ष्मी भाडा पसल	श्री गौरी स्वर्णकार	कल्याणपुर	
४४	२२२४	अमर हार्डवेयर स्टोर	श्री अमर कुमार यादव	कल्याणपुर	३००७७३५१८
४५	२२३६	पवन किराना स्टोर	श्री हरि प्रसाद साह	कल्याणपुर	३००७७५५३०
४६	२२७२	राजराम ट्रेड सेन्टर	श्री योगेन्द्र प्रसाद साह तेली	कल्याणपुर	१६१२९१०५८
४७	२३९५	शिव मनोज ट्रेडर्स	श्री मनोज कुमार यादव	कल्याणपुर	३०१०३०६१२
४८	२३९६	भवगती मिष्ठान पसल	श्री नथुनि साह	कल्याणपुर	
४९	२४९८	जय वावा मिरा ट्रेडर्स	श्री देव नारायण साह	कल्याणपुर	३०११४१५२१
५०	२५३६	मुना लक्ष्मी खरिद विक्री केन्द्र	श्री छविलाल चौधरी	कल्याणपुर	३०१२७३२८८
५१	२६३४	जय श्री बालाजी स्टोर	श्री राजेशु कुमार अग्रवाल	कल्याणपुर	३००५३१३६३

५२	२६९६	न्यू नेशनल इलेक्ट्रोसिनक्सु	श्री मो. रुस्तम अंसारी	कल्याणपुर	३०१३६३१९८
५३	२७२३	श्री राणी सती ट्रेडर्स	श्री प्रमोद कुमार अग्रवाल	कल्याणपुर	३०१३६४५०६
५४	२८२४	राम चन्द्र किराना पसल	श्री राम चन्द्र साह	कल्याणपुर	३००७७४६४३
५५	२८३६	कपुर खरिद विक्री केन्द्र	श्री चन्द्र नारायण राय	कल्याणपुर	
५६	२८४९	कमरुल हक स्टोर्स	श्री भोला मिया	कल्याणपुर	३०१७३१४४९
५७	२८५४	चन्दन सप्लायर्स एण्ड ट्रेडर्स	श्री चन्दन कुमार साह	कल्याणपुर	
५८	२८५९	सुनिल ट्रेडर्स	श्री सुनिल कुमार यादव	कल्याणपुर	३०१५९९९११
५९	२८७८	विजय ट्रेडर्स	श्री विजय कुमार साह	कल्याणपुर	३०२९०९९९३
६०	२८८८	पुष्पा ट्रेडर्स	श्री सिंहेश्वर साह	कल्याणपुर	
६१	२८९४	गुप्ता खाद्यान्न	श्री उपेश कुमार गुप्ता	कल्याणपुर	३०१६००९८१
६२	२९२८	न्यू श्याम ट्रेडर्स	श्री मोहपित चौधरी	कल्याणपुर	३०१६०३५४६
६३	२९२९	ओम श्री इन्टरप्राइजेज	श्री महेन्द्र कुमार भगत	कल्याणपुर	३०१६०२२८६
६४	२९४२	श्री गोविन्द स्टोर्स	श्री सत्य नारायण साह	कल्याणपुर	३०१६०३६२४
६५	२९४६	श्री मां शक्ती कपडा पसल	श्री उपेन्द्र प्रसाद साह	कल्याणपुर	३०१७३२४२६
६६	२९९१	बबल्लु फैन्सी जेनरल स्टोर	श्री मो. मजामुद्दिन इराकी	कल्याणपुर	
६७	३०३९	मां भवानी खरिद विक्री केन्द्र	श्री टेक नारायण साह	कल्याणपुर	
६८	३०४०	कल्याण ट्रेडर्स	श्री रोहित कुमार इसर	कल्याणपुर	
६९	३१२५	रेशमा ट्रेडिंग	श्री उमेश कुमार अग्रवाल	कल्याणपुर	३००४४६४७४
७०	३१३१	निर्मल खरिद विक्री केन्द्र	श्री शैलेन्द्र कुमार यादव	कल्याणपुर	
७१	३१५५	धनोज आडियो भिडियो एण्ड वाच सर्भिस	श्री धनुज कुमार चौधरी	कल्याणपुर	३०१९७०३९६
७२	३१६२	निर्मल स्टोर्स	श्री शैलेन्द्र कुमार यादव	कल्याणपुर	३०१९७०८०४
७३	३१८०	शिवगुरु जेनरल स्टोर्स	श्री अरुण कुमार भगत	कल्याणपुर	
७४	३१९४	श्री कृष्ण ट्रेडर्स	श्री चन्द्र नारायण साह तेली	कल्याणपुर	
७५	३२६३	जुगत ट्रेडर्स	श्री जगत लाल साह	कल्याणपुर	
७६	३३१०	न्यू अमर हार्डवेयर	श्री शुशील कुमार यादव	कल्याणपुर	३०१९७०४६०
७७	३३४३	संभ्रा ट्रेडर्स	श्री ललन प्रसाद साह	कल्याणपुर	३००५३२७५५
७८	३३४५	सत्यम शिवम ट्रेडर्स	श्री ईश्वर प्रसाद चौधरी	कल्याणपुर	
७९	३३५२	एन पि बुक सेन्टर एण्ड स्टेशनरी	श्री नागेश्वर प्रसाद साह	कल्याणपुर	३००५३२६९४
८०	३३५३	इरफान खरिद विक्री केन्द्र	श्री मदिना खातुन	कल्याणपुर	
८१	३३५४	विशाल ट्रेडिंग एण्ड सप्लायर्स	श्री रितेश कुमार साह	कल्याणपुर	३०२१९१५१६
८२	३३८२	राम प्रसाद खरिद विक्री	श्री राम प्रसाद साह तेली	कल्याणपुर	७१०६३१०६४

		केन्द्र			
८३	३३९९	लक्ष्मी खरिद विक्री केन्द्र	श्री लक्ष्मी प्रसद साह	कल्याणपुर	३०२१८८३२१
८४	३४०७	निरज किराना पसल	श्री गौरी साह	कल्याणपुर	३०१९७३५०४
८५	३५०५	रोशन ट्रेडर्स	श्री राज लाल साह	कल्याणपुर	३०२६०५२५९
८६	३५०७	श्री पूर्वान्वल पोल्टी प्रा. लि.	श्री संस्थाको विधान अनुसार	कल्याणपुर	
८७	३५१८	विवेक मनिष किराना एण्ड जेनरल स्टोर	श्री सुधिर कुमार महतो	कल्याणपुर	१७६१०६३१०६४
८८	३५२१	धर्म नारायण खरिद विक्री केन्द्र	श्री धर्म नारायण चौधरी	कल्याणपुर	१७७१०६३१०६४
८९	३५३८	सुविधा इन्टरप्राईजेज	श्रीमती सिता कुमारी चौधरी	कल्याणपुर	३०२६०७३६१
९०	३५८१	प्रभा खरिद विक्री केन्द्र	श्री वासुदेव चौधरी	कल्याणपुर	
९१	३५८९	गंगा वस्त्रालय	श्री गंगा प्रसाद चौधरी	कल्याणपुर	३००५२७२८१
९२	३६१७	दिपा स्टोर	श्री सावेन्द कुमार यादव	कल्याणपुर	
९३	३६१८	साह सर्जिकल	श्री जगन्नाथ साह	कल्याणपुर	२६४१०६४१०६५
९४	३६२०	मैना ज्वेलर्स	श्री धिरेन्द्र विश्वकर्मा	कल्याणपुर	
९५	३६४१	गोपाल वस्त्रालय	श्री तारणी प्रसाद चौधरी	कल्याणपुर	
९६	३६४६	रामेश्वर सन्स	श्री विरेन्द्र कुमार चौधरी	कल्याणपुर	२८६१०६४१०६५
९७	३६९०	साहिल ट्रेडर्स	श्री मो. जकाउल्लाह	कल्याणपुर	३०२९१४००७
९८	३६९१	पशुपति ट्रेडर्स एण्ड सप्लायर्स	श्रीमती निलमदेवी अग्रवाल	कल्याणपुर	३२८१०६५१०६६
९९	३७०१	रहिमुद्दिन वस्त्रालय	श्री मो. फिरोज खां	कल्याणपुर	३१५१०६५१०६६
१००	३७०४	राजा टि सेन्टर	श्री राजाउल्लाह	कल्याणपुर	
१०१	३७०५	जय अटो पार्टस सेन्टर	श्री चन्दन कुमार साह	कल्याणपुर	३०३७८९४७३
१०२	३७१३	आर के ट्रेडर्स	श्री ओम प्रकाश अग्रवाल	कल्याणपुर	३००२६६४७४
१०३	३७२३	अमित कृषि व्यापार केन्द्र	श्रीमती मुन्नी देवी सह	कल्याणपुर	
१०४	३७४५	सगरमाथा मनी एक्सप्रेस	श्रीमती यास्मीन सुल्तान	कल्याणपुर	३५७९०६५२०६६
१०५	३७४९	वागेश्वरी सप्लायर्स	श्री वलराम अग्रवाल	कल्याणपुर	३०३११४६९१
१०६	३८१६	सनराइज मनि एक्सप्रेस	श्री अशोक कुमार श्रेष्ठ	कल्याणपुर	३०१४४४६३५
१०७	३८३३	भोरुकवा मनी एक्सप्रेस	श्री श्याम कुमार श्रेष्ठ	कल्याणपुर	
१०८	३९१२	फरहान सप्लायर्स	श्री अब्दुल कैयुम	कल्याणपुर	
१०९	३९२२	कामना ट्रेडर्स एण्ड सप्लायर्स	श्री प्रदिप कुमार साह	कल्याणपुर	३०१२७५२२६
११०	३९३६	मोइउद्दीन वस्त्रालय	श्री मोइउद्दिन	कल्याणपुर	३०२०८९३०५
१११	३९४७	गिता ट्रेडर्स	श्रीमती गिता देवी साह	कल्याणपुर	३०३३९०२७१
११२	४०००	प्रवेज हार्डवेयर	श्री मोहम्मद मिया	कल्याणपुर	
११३	४०३५	सोनी जेनरल स्टोर्स	श्रीमती सुनिता देवी	कल्याणपुर	३०३७९३९२८

			यादव		
११४	४०४८	सिफल ट्रेडर्स	श्री देव नारायण चौधरी	कल्याणपुर	
११५	४०९९	सुदिप किराना तथ खाद्यान्न विक्री केन्द्र	श्री जगदेव साह	कल्याणपुर	
११६	४१७७	छिन्नमस्ता इलेक्ट्रॉनिक्स एण्ड सप्लायर्स	श्री प्रेम कुमार भा	कल्याणपुर	३०३९२४१३५
११७	४२६७	न्यू कल्याण मनि ट्रांसफर एण्ड सप्लायर्स	श्री रमाकान्त चौधरी	कल्याणपुर	
११८	४४०४	गिरधारी खाद्य उद्योग	श्री लालु प्रसाद अग्रवाल	कल्याणपुर	३०५४१२५७१
११९	४४०५	बागेश्वरी ट्रेडर्स	श्री कृष्ण प्रसाद अग्रवाल	कल्याणपुर	३०३११४५५६
१२०	४४०६	गिरधारी चुरा उद्योग	श्री उमेश अग्रवाल	कल्याणपुर	३०१६०२२९९
१२१	४५१२	शेखर स्टेशनरी एण्ड फोटोकापी सेन्टर	श्री गिता कुमारी चौधरी	कल्याणपुर	३०४३३२३२०
१२२	४५३५	राणीसति गल्ला किराना एण्ड राशन सप्लायर्स	श्री मिना देवी अग्रवाल	कल्याणपुर	
१२३	४५७२	संतोष ट्रेडर्स एण्ड सप्लायर्स	श्री संतोष कुमार भगत	कल्याणपुर	
१२४	४५७३	पप्पु ट्रेडर्स	श्री मो. रसिद	कल्याणपुर	३०४३३५९२७
१२५	४६०६	पप्पु ट्रेडर्स	श्री मो. रसिद	कल्याणपुर	
१२६	४६३२	समुन्दर जनरल स्टोर्स	श्री समुन्दर चौधरी	कल्याणपुर	३०४८०६९६८
१२७	४६६८	विजय किराना पसल	श्री राम दहिन यादव	कल्याणपुर	३०४८०७१४१
१२८	४७४९	विश्वनाथ ट्रेडर्स	श्री विश्वनाथ प्रसाद साह	कल्याणपुर	३०४८००९३१
१२९	४८०१	बालाजी कम्युनिकेशन	श्री रविन्द्र कुमार अग्रवाल	कल्याणपुर	३०४८०३६६०
१३०	४८११	प्रियान्शु कपडा पसल	श्री रंजित कुमार साह	कल्याणपुर	३०४८०५२०६
१३१	४८३९	न्यू गणेश जनेरल स्टोर्स	श्री गणेश प्रसाद गुप्ता	कल्याणपुर	३०४८०६१०६
१३२	४८५०	श्री लक्ष्मी नारायण ट्रेडर्स	श्री कृष्ण देव चौधरी	कल्याणपुर	३०५१०८४७४
१३३	४८६५	छिन्नमस्ता ट्रेड सेन्टर	श्री गोपाल भा	कल्याणपुर	
१३४	४८६९	हिमाल फिस हाउस	श्री ब्रह्मदेव सहनी	कल्याणपुर	
१३५	४९३७	न्यू राजेन्द्र हार्डवेयर	श्री रोशन कुमार साह	कल्याणपुर	३०५११९६४३
१३६	५०४५	मान्ती किराना पसल	श्रीमती मान्ती देवी ठाकुर	कल्याणपुर	
१३७	५०८३	भगवान किराना स्टोर	श्री नविन कुमार साह	कल्याणपुर	
१३८	५०८४	बाबा गणिनाथ स्टोर्स	श्री दिनेश कुमार साह	कल्याणपुर	६००३४३३५२
१३९	५०८६	शिव शम्भु ट्रेडर्स	श्री दिप नारायण साह	कल्याणपुर	६००३४२७९३
१४०	५०८८	नितेश ज्वेलर्स	श्री जिवछ कुमार विश्वकर्मा	कल्याणपुर	३०५११४९२५
१४१	५१७९	अनुराग हेल्थ सेन्टर	श्री ज्ञानदेव चौधरी	कल्याणपुर	

१४२	५१८४	जय मातादी फैंसी पसल	श्री बलराम स्वर्णकार	कल्याणपुर	
१४३	५१९६	लक्ष्मी इन्टरप्राइजेज	श्रीमती लक्ष्मी देवी साह	कल्याणपुर	
१४४	५१९८	जय शंकर ट्रेडर्स	श्री राज कुमार साह	कल्याणपुर	३०४८०७५०१
१४५	५२७१	राजु होटल	श्री राम कुमार चौधरी	कल्याणपुर	३०१६०३७७१
१४६	५२८४	सिताराम ट्रेडर्स	श्री ननु चौधरी कलवार	कल्याणपुर	६००४७५१२५
१४७	५२८६	वागेश्वरी ट्रेडर्स	श्री कृष्णा अग्रवाल	कल्याणपुर	३०३११४५५६
१४८	५५१५	उमेश खरिद विक्री केन्द्र	श्री त्रिभुवन कुमार साह	कल्याणपुर	३०१३६३६५१
१४९	५५७०	राधे रोध ट्रेडर्स	श्री संजिव कुमार भगत	कल्याणपुर	६००६८३७००
१५०	५५७१	संतोषी फैंसी किराना स्टोर	श्रीमती सन्ताषी देवी चौधरी	कल्याणपुर	६००३४४२३६
१५१	५५७८	कृष्णा किराना पसल	श्री श्याम प्रसाद साह	कल्याणपुर	६००३४४१९१
१५२	५५८०	न्यू श्रेष्ठ होटल	श्री शितल कुमार श्रेष्ठ	कल्याणपुर	३०३११६९९६
१५३	५६०९	काजल किराना पसल	श्री नारायण साह	कल्याणपुर	
१५४	५६१०	सौदागर जनरल किराना स्टोर	श्री सौदागर साह	कल्याणपुर	
१५५	५६६०	भगवती किराना एण्ड जेनरल स्टोर	श्री शुशीला देवी	कल्याणपुर	६०१९१४६७२
१५६	५६६४	अमन खरिद विक्री केन्द्र	श्री गुलाव मियाँ	कल्याणपुर	३०४८०३४३५
१५७	५४८	कमल साहु ट्रेडर्स	श्री कमल नारायण साह	खोजपुर	३००२६६०९८
१५८	१२२१	जयसवाल को. खरिद विक्री केन्द्र	श्री श्याम नन्दन चौधरी	खोजपुर	३००२६७७८९
१५९	१३०५	संजिव वस्त्र भण्डार	श्री राम नारायण चौधरी कलवार	खोजपुर	३००४४५९५०
१६०	१६७७	रामा ट्रेड सेन्टर	श्री रमा कुमारी देवी	खरचुहिया	३००४७९३०८
१६१	१७७७	पंकज कुमार ट्रेडर्स	श्री राम अशिष चौधरी	खोजपुर	३००८६८१६६
१६२	२१६७	एस आर एस ट्रेडिंग	श्री एकवाली चौधरी	खोजपुर	३००५२८३०३
१६३	२९३४	पशुपति एण्ड यसवन्त ट्रेडर्स	श्री गुन्जेश्वर प्रसाद चौधरी	खोजपुर	३०१७३२०८२
१६४	२९८०	भरत किराना पसल	श्री भरत कुमार चौधरी	खोजपुर	४३८१०६५१०६६
१६५	३०३२	गुणकर्ण खरिद विक्री केन्द्र	श्री चन्द्र कान्त भगत	खोजपुर	३०१७३३८७६
१६६	३०६६	शुभ लक्ष्मी आयल ट्रेडर्स	श्री अर्जुन प्रसाद उपैती	खोजपुर	
१६७	३१७६	प्रिन्स शुज जेनरल स्टोर्स	श्रीमती लिजिवन खातुन	खोजपुर	३०१९७१८९७
१६८	३२३४	कृष्ण खरिद विक्री केन्द्र	श्री विद्यानन्द चौधरी	खोजपुर	२३३
१६९	३२४४	जय मां लक्ष्मी वस्त्रालय	श्री लक्ष्मी प्रसाद साह	खोजपुर	
१७०	३२८६	साह ट्रेडर्स	श्री कुशेश्वर साह	खोजपुर	
१७१	३२८९	शिवम इन्टरप्राइजेज	श्री राम अवतार चौधरी	खोजपुर	
१७२	३३८४	पुजा किराना पसल	श्री शिव मोहन चौधरी	खोजपुर	
१७३	३४२७	रितेश ट्रेडर्स	श्री चन्द्र कुमारी यादव	खोजपुर	

१७४	३५१६	भोला ट्रेडर्स एण्ड सप्लायर्स	श्री भोला प्रसाद साह	खोजपुर	३०२६०५०९५
१७५	३५९०	सोना खरिद विक्री केन्द्र	श्रीमती सोना कुमारी साह	खोजपुर	३०२७३९४८८
१७६	पजव३६५२	अमित हार्डवेयर	श्री प्रमोद कुमार चौधरी	खोजपुर	
१७७	३७१५	मां भगवती काठ फर्निचर उद्योग	श्री जिवछ प्रसाद साह	खोजपुर	
१७८	३७६२	अर्जुन साह ट्रेडर्स	श्री अर्जुन प्रसाद साह	खोजपुर	३७९।०६५।०६६
१७९	३७६७	महि नारायण चौधरी खरिद विक्री केन्द्र	श्री मही नारायण चौधरी	खोजपुर	३८५।६५।०६६
१८०	३७७५	वि के किराना तथा जेनरल स्टोर्स	श्री भरत कुमार चौधरी	खोजपुर	
१८१	३७८३	नारायणी मदिरा पसल	श्री नारायण ठाकुर	खोजपुर	
१८२	३८२५	शिव ट्रेडर्स	श्री कुंजीलाल चौधरी	खोजपुर	०।३०३३९१६९
१८३	३८३५	हुमा आयल ट्रेडर्स	श्रीमती नुरजहा खातुन	खोजपुर	३०३३९१४९६
१८४	४०९१	चौधरी खरिद विक्री केन्द्र	श्री रुप नारायण चौधरी	खोजपुर	३०४३२९५०८
१८५	४१५८	श्री राम ट्रेडर्स	श्री मुनेश्वर प्रसाद चौधरी	खोजपुर	
१८६	४२५५	वावा श्री भिमराज ट्रेडर्स	श्री नेपाली प्रसाद चौधरी	खोजपुर	
१८७	४६४२	न्यू अमित हार्डवेयर	श्री प्रेम कुमार चौधरी	खोजपुर	३०४३३९१९६
१८८	४७२६	प्रभाकर ट्रेडर्स	श्री सुरेश प्रसाद साह	खोजपुर	
१८९	४७५०	पूजा रेडिमेन्ट वस्त्रालय	श्रीमती केन्दुला कुमारी भा	खोजपुर	
१९०	४८१५	संदिप ट्रेडर्स	श्री संदिप गुप्ता	खोजपुर	
१९१	५०८९	सुम्नीमा ट्रेडर्स	श्री उम्देश्वर प्रसाद चौधरी	खोजपुर	३०५११४८८०
१९२	५०९५	निरज माछा फर्म	श्री हिरा लाल खंग	खोजपुर	६००३४९८२६
१९३	५२९९	हेमु मनि ट्रान्सफर	श्री हेम नारायण चौधरी	खोजपुर	
१९४	५३९५	लक्ष्मी किराना पसल	श्री विरेन्द्र प्रसाद साह	खोजपुर	६०१२५६०००
१९५	५५७४	महेश इटा उद्योग	श्रीमती सिता देवी	खोजपुर	६००८६६३४९
१९६	५५७९	सकुन्तला पोली क्लिनिक	श्री मनराज साह तेली	खोजपुर	३०३३९०५०९
१९७	३०९९	दुर्गानन्द खरिद विक्री केन्द्र	श्री मोती लाल साह	सिस्वा वेल्ही	३०१८३६८५२
१९८	३३५१	अमित इन्टरप्राइजेज	श्री महेश्वर प्रसाद साह	सिस्वा वेल्ही	
१९९	५१८८	साह जेनरल स्टोर	श्री गौरी शंकर साह	सिस्वा वेल्ही	
२००	५३२५	चन्दाना ट्रेडर्स	श्री भरत कुमार चौधरी	मैना सहवाहु	

श्रोत : सप्तरी जिल्ला उद्योग बाणिज्य संघ, राजबिराज

४.३.२ बैंक तथा बित्तिय संस्था :

यो नगरपालिका सप्तरीको सदरमुकाम पछिको सबै भन्दा फस्टाएको नगरपालिका हो । यो पुर्व पश्चिम राजमार्गमा नै अवस्थित रहेको यस नगरपालिकामा लगानी कर्ताहरुले समेत बढी चासो लिएको कारणले गर्दा यस क्षेत्रमा बैंक तथा बित्तिय संस्था दिनानुदिन बढदै गई रहेको छ । साथै सहकारी संस्थाहरु पनि बाक्लो नै रहेको छ । हाल सो क्षेत्रमा अवस्थित बैंक तथा बित्तिय संस्थाहरुको विस्तृत विवरण यस प्रकार रहेको छ ।

क्र.सं.	बैंक तथा बित्तिय संस्थाको नाम	बैंक प्रबन्धक	कर्जा प्रदान गर्ने क्षेत्र	अधिकतम रकम र व्याजदर
१	कृषि विकास बैंक, कल्याणपुर शाखा	सुनिल कुमार साह	कृषि	१० देखि १७ सम्म
२	ग्रामिण विकास बैंक, कल्याणपुर शाखा	महेशराम माभी	कृषि, व्यापार व्यवसाय	
३	नेपाल बैंक लिमिटेड, कल्याणपुर शाखा		कृषि, व्यापार व्यवसाय	
४	मल्टीपरपोस फाईनान्स लिमिटेड, कल्याणपुर शाखा	अजित भा	कृषि, व्यापार व्यवसाय	
५	श्रृजना फाईनान्स लिमिटेड	फिरोज अहमद	व्यापार व्यवसाय	
६	स्वावलम्बन विकास बैंक		कृषि, व्यापार व्यवसाय	

श्रोत : सबल नेपाल, स्थलगत सर्भेक्षण २०७५

४.३.३ व्यापार केन्द्रहरूको विवरण :

प्राप्त जानकारी अनुसार सप्तरी जिल्लामा लाग्ने मुख्य हाट बजार मध्ये खडक नगरपालिका क्षेत्र भित्र ४ वटा मुख्य हाट बजार रहेको छ भने सप्तरी जिल्लाको तथ्याङ्क हेर्दा ४७ वटा मुख्य हाट बजार रहेको छ । खडक नगरपालिकाको हाटबजारको विस्तृत विवरण यस प्रकार रहेको छ । जसमा मुख्य ४ सहित निम्नानुसारको हाट बजार रहेको छ ।

क्र.सं.	हाट बजारको नाम	व्यापारीक सामान	बजार लाग्ने दिन	स्थान
१	कल्याणपुर	माछा, मासु, तरकारी, खाधान्न, पटेर, गुन्द्री, कपडा, अण्डा, हाँस, परेवा, बाँसबाट निर्मित सामाग्रीहरु, माटोबाट बनेका भाडाकुडाहरु, पुजाका सामाग्रीहरु, सिजन अनुसारका फलफुलहरु, आदि ।	सोमवार र शुक्रवार	खडक न.पा. ७, कल्याणपुर
२	ऋदी सिद्धी	माछा, मासु, तरकारी, खाधान्न, पटेर, गुन्द्री, कपडा, पेडा, अण्डा, हाँस, परेवा, बाँसबाट निर्मित सामाग्रीहरु, माटोबाट बनेका भाडाकुडाहरु, पुजाका सामाग्रीहरु, सिजन अनुसारका फलफुलहरु, गाई भैसी, बाख्रा, बोका गोरु आदि ।	शनिवार	खडक न.पा. ११, सिस्वा
३	खरचुहिया बजार	माछा, मासु, तरकारी, खाधान्न, पटेर, गुन्द्री, कपडा, पेडा, अण्डा, हाँस, परेवा, बाँसबाट निर्मित सामाग्रीहरु, माटोबाट बनेका भाडाकुडाहरु, पुजाका सामाग्रीहरु, सिजन अनुसारका फलफुलहरु, बाख्रा, बोका आदि ।	मंगलवार र शनिवार	खोजपुर
४	विशनपुर बजार	माछा, मासु, तरकारी, खाधान्न, पटेर, गुन्द्री, कपडा, पेडा, अण्डा, हाँस, परेवा, बाँसबाट निर्मित सामाग्रीहरु, माटोबाट बनेका भाडाकुडाहरु, पुजाका सामाग्रीहरु, सिजन अनुसारका फलफुलहरु, बाख्रा, बोका आदि ।	आइतवार र बुधवार	खडक न.पा. ८, विशनपुर
५	कंचिरा हटिया	माछा, मासु, तरकारी, खाधान्न, पटेर, गुन्द्री, कपडा, पेडा, अण्डा, हाँस, परेवा, बाँसबाट निर्मित सामाग्रीहरु, माटोबाट बनेका भाडाकुडाहरु, पुजाका सामाग्रीहरु, सिजन अनुसारका	आइतवार र बिहिवार	खडक न.पा., ३ कंचिरा

		फलफुलहरु, बाख्रा, बोका आदि ।		
६	विद्यापति हटिया	माछा, मासु, तरकारी, खाधान्न, पटेर, गुन्द्री, कपडा, पेडा, अण्डा, हाँस, परेवा, बाँसबाट निर्मित सामाग्रीहरु, माटोबाट बनेका भाडाकुडाहरु, पुजाका सामाग्रीहरु, सिजन अनुसारका फलफुलहरु, बाख्रा, बोका आदि ।	सोमवार र शुक्रवार	खडक न.पा., ११
७	फुलेश्वर नाथ वजार	माछा, मासु, तरकारी, खाधान्न, पटेर, गुन्द्री, कपडा, पेडा, अण्डा, हाँस, परेवा, बाँसबाट निर्मित सामाग्रीहरु, माटोबाट बनेका भाडाकुडाहरु, पुजाका सामाग्रीहरु, सिजन अनुसारका फलफुलहरु, बाख्रा, बोका आदि ।	बुधवार र शनिवार	खडक न.पा., १०, फुलवरिया
८	मंगलवजार	माछा, मासु, तरकारी, खाधान्न, पटेर, गुन्द्री, कपडा, पेडा, अण्डा, हाँस, परेवा, बाँसबाट निर्मित सामाग्रीहरु, माटोबाट बनेका भाडाकुडाहरु, पुजाका सामाग्रीहरु, सिजन अनुसारका फलफुलहरु, बाख्रा, बोका आदि ।	आइतवार र बिहिवार	खडक न.पा., १०, बेल्हा
९	करमैनिया हटिया	माछा, मासु, तरकारी, खाधान्न, पटेर, गुन्द्री, कपडा, पेडा, अण्डा, हाँस, परेवा, बाँसबाट निर्मित सामाग्रीहरु, माटोबाट बनेका भाडाकुडाहरु, पुजाका सामाग्रीहरु, सिजन अनुसारका फलफुलहरु, बाख्रा, बोका आदि ।	सोमवार र शुक्रवार	खडक न.पा. ४ करमैनिया
१०	गुदरी हटिया	माछा, मासु, तरकारी, खाधान्न, पटेर, गुन्द्री, कपडा, पेडा, अण्डा, हाँस, परेवा, बाँसबाट निर्मित सामाग्रीहरु, माटोबाट बनेका भाडाकुडाहरु, पुजाका सामाग्रीहरु, सिजन अनुसारका फलफुलहरु, बाख्रा, बोका आदि ।	सधै	खडक न.पा. ४ पंसेरा
११	भदिया चौक हटिया	माछा, मासु, तरकारी, खाधान्न, पटेर, गुन्द्री, कपडा, पेडा, अण्डा, हाँस, परेवा, बाँसबाट निर्मित सामाग्रीहरु, माटोबाट बनेका भाडाकुडाहरु, पुजाका सामाग्रीहरु, सिजन अनुसारका फलफुलहरु, बाख्रा, बोका आदि ।	मंगलवार र शनिवार	खडक न.पा. ८ विसनपुर

श्रोत : सबल नेपाल, घरधुरी सर्भेक्षण २०७५

४.३.४ घरधुरीको सुबिधाको आधारमा जनसंख्या :

घरधुरीको सुबिधा	घरधुरी/जनसंख्या	
केही सुबिधा नभएको	००	
कम्तीमा १ वटा सुबिधा भएको	९३९४	
घर धुरी संग भएको सुबिधा अनुसार	रेडियो	८२५७
	टिभी	६९५४
	केवल टिभी	२८५४
	कम्प्युटर	८७५
	इन्टरनेट	३६५२
	मोवाइल	१२६०८
	मोटर	२८
	मोटरसाईकल	२६५४
	साईकल	४२१५
	अन्य सवारी	२६
	फ्रिज	१२१

श्रोत : सबल नेपाल, घरधुरी सर्भेक्षण २०७५

४.३.५ पर्यटन र थप क्षमता :

खडक खोलाको नाउँले परिचित यस नगरपालिकामा रहेको मठमन्दिरका कारणले नै पर्यटन भित्रिने भएको हुनाले मठ मन्दिरको विवरण समावेश गरिएको छ ।

क्षेत्रको नाम	ठेगाना
राम जानकी मन्दिर	वजराही गुठी, खडक न.पा. ९
शिव मन्दिर	सर्पा,
कविर कुटी	कन्चीरा, खडक न.पा., ३
राजा जी डिहवार थान	कन्चीरा, खडक न.पा., ३
सलहेश थान	कन्चीरा, खडक न.पा., ३
राम जानकी मन्दिर	खडक न.पा., १, सिस्वा
महादेव मन्दिर	खडक न.पा., १, सिस्वा
फुलेश्वर बौद्ध विहार	खडक न.पा., १०, डंगराही
राम जानकी मन्दिर	खडक न.पा., १०, बेल्हा
सलहेश थान	खडक न.पा., १०, डंगराही
दुर्गा मन्दिर	खडक न.पा., ७ कल्याणपुर
डिहवार वावा मन्दिर	खडक न.पा., ७ कल्याणपुर
डिहवार थान	खडक न.पा., ६ चकवा
सलहेश थान	खडक न.पा., ६ जानकी नगर
सन्यासि थान मन्दिर	खडक न.पा., ६ चकवा
राम जानकी मन्दिर	खडक न.पा.२ दुहवी
राम मन्दिर	खडक न.पा.४ पंसेरा
राम जानकी मन्दिर	खडक न.पा. ८ विसनपुर
दिनाभद्री जन्म स्थान तथा अखडा	खडक न.पा. ८
महादेव मन्दिर	खडक न.पा. ८ भदिया

श्रोत : सबल नेपाल, घरघुरी सर्भेक्षण २०७५

५. सामाजिक विकास (SOCIAL DEVELOPMENT)

५.१ : शिक्षा (Education)

५.१.१ : साक्षरता अनुसार ५ वर्ष भन्दा माथीका उमेरको जनसंख्या विवरण : (Population detail above 5 years according to Literacy)

महिला र पुरुषको साक्षरता प्रतिशत दर ३९।८५ र ६०।१५ रहेको छ । शिक्षाको कारणले गर्दा महिलाको साक्षरता दर पुरुषको साक्षरता दर भन्दा कम रहेको छ । अझ केही शिक्षा नलिएको संख्या हेर्ने हो भने पुरुष ३१।६५को तुलनामा महिला ६८।३५ प्रतिशत रहेको छ । प्राप्त तथ्याङ्क अनुसार विस्तृत विवरण यस प्रकार रहेको छ ।

लिङ्ग	५ वर्ष भन्दा माथिल्लो उमेरका जनसंख्या	जनसंख्याको अवस्था				
		लेख्न र पढ्न सक्षम	पढ्न मात्र सक्षम	लेख्न र पढ्न असक्षम	केही थाहा नभएको	प्रतिशत
महिला	२१०८८	९२५२	७४२	१२९४५	१२	५२
पुरुष	२२९५१	१४२४५	८४५	५९८४	१४	४८
जम्मा	४४०३९	२३४९७	१५८७	१८९२९	२६	१००

श्रोत : सबल नेपाल, घरघुरी सर्भेक्षण २०७५

५.१.२ : विभिन्न शैक्षिक तह अनुसार जनसंख्या विवरण : (Population detail on different education level)

यस नगरपालिकामा आ.व. २०७३।७४ को तथ्याङ्क हेर्दा सवै भन्दा बढी प्राथमिक तहमा जम्मा ५ हजार ७ सय १० विद्यार्थी रहेको छ भने कुल सामुदायिक तथा संस्थागत जोडदा १२ हजार ४ सय १९ जना बालबालिकाको बालबिकास केन्द्र बाहेक अध्ययनरत देखिन्छ । विस्तृत विवरण यस प्रकार रहेको छ ।

सामुदायीक तर्फ :

लिङ्ग	जम्मा	जनसंख्याको अवस्था					कैफियत
		बा.वि.केन्द्र	प्राथमिक तह	आधारभुत तह	एसइई	माध्यमिक तह +2	
बालिका	४५८८	४२७	२४९६	११२२	७३७	२३३	☐
बालक	३९११	४९७	१९५१	१००९	७१०	२४१	☐
जम्मा	८४९९	९२४	४४४७	२१३१	१४४७	४७४	☐

श्रोत : जिल्ला शिक्षा कार्यालय, सप्तरी

संस्थागत तर्फ :

लिङ्ग	जम्मा	जनसंख्याको अवस्था					कैफियत
		बा.वि.केन्द्र	प्राथमिक तह	आधारभुत तह	एसइई	माध्यमिक तह +2	
बालिका	७६५	४९७	४८५	१६४	९५	२१	☐
बालक	११२३	६०१	७७८	१९६	१३१	१८	☐
जम्मा	१८८८	१०९८	१२६३	३६०	२२६	३९	☐

श्रोत : जिल्ला शिक्षा कार्यालय, सप्तरी

कुल जम्मा :

लिङ्ग	जम्मा	जनसंख्याको अवस्था					कैफियत
		बा.वि.केन्द्र	प्राथमिक तह	आधारभुत तह	एसइई	माध्यमिक तह +2	
बालिका	६२८७	९२४	२९८१	१२८६	८३२	२५४	
बालक	६१३२	१०९८	२७२९	१२०५	८४१	२५९	
जम्मा	१२४१९	२०२२	५७१०	२४९१	१६७३	५१३	

श्रोत : जिल्ला शिक्षा कार्यालय, सप्तरी

५.१.३ : शैक्षिक संस्थाहरूको विवरण

खडक नगरपालिकामा जम्मा ५० विद्यालय रहेको छ । जसमध्ये जिल्ला शिक्षा कार्यालयले जनाए अनुसार सामुदायिक तर्फ ४१ विद्यालय तथा निजी तर्फ ९ विद्यालय रहेको छ । विस्तृत विवरण यस प्रकार रहेको छ ।

सि.न.	विवरण	सरकारी	निजी	जम्मा
१	प्राथमिक विद्यालय	२७	३	३०
२	आधारभुत विद्यालय	७	३	१०
३	माध्यमिक विद्यालय	५	१	६
४	कलेज	२	२	४
	जम्मा	४१	९	५०

श्रोत : जिल्ला शिक्षा कार्यालय, सप्तरी

५.१.४ : विद्यालयमा विद्यार्थीहरूको विवरण

खडक नगरपालिका अर्नात रहेको शिक्षा फाँटवाट उपलब्ध तथ्याँकको आधारमा आ.व. २०७४/२०७५ मा विद्यालयको विभिन्न तहमा भर्ना भएको बाल बालिकाहरूको संख्या तपसिल वमोजिम रहेको छ । जस अन्तर्गत प्राथमिक तहमा बालक २१९५ बालिका २७०५, आधारभुत तहमा बालक ११५४ बालिका १२६७ र माध्यमिक तहमा बालक ६९२ बालिका ७३२ जनाको भर्ना भएको अवस्था छ ।

तह	सरकारी विद्यालय			
	कक्षा	जम्मा	केटा	केटी
प्राथमिक तह	१	१२४५	५७०	६७५
	२	९७५	४३३	५४२
	३	९७५	४०९	५६६
	४	८६४	३९३	४७१
	५	८४१	३९०	४५१
आधारभुत तह	६	७६१	३४०	४२१
	७	७९९	३९०	४०९
	८	८६१	४२४	४३७
माध्यमिक तह	९	७४६	३६१	३८५
	१०	६७८	३३१	३४७

श्रोत : जिल्ला शिक्षा कार्यालय, सप्तरी

५.१.५ : विद्यालय तथा बाल विकास केन्द्रहरु:

यस न.पा. अन्तर्गत तपसिल वमोजिमका बाल विकास केन्द्रहरु रहेका छन ।

सि.न.	बाल विकास केन्द्रको नाम	ठेगाना
१	श्री युवा जनजागृति रा.प्रा.वि.	सिस्वा वेल्ही ४
२	श्री राजा जी बाल विकास केन्द्र	सिस्वा वेल्ही २
३	श्री रा.नि.मा.वि. दुहवी	सिस्वा वेल्ही ६
४	श्री रा.नि.मा.वि. दुहवी	सिस्वा वेल्ही ६
५	श्री ज.रा.प्रा.वि. सिस्वावेल्ही	सिस्वा वेल्ही ८
६	कृष्णा बाल विकास केन्द्र	सिस्वा वेल्ही ८
७	श्री रा.प्रा.वि. गरुराहा	पंसेरा ८
८	कमलेश्वरी किशुन भौलाई मा.वि.	वनरभुल्ला १
९	रा.नि.मा.वि. कंचिरा, वनरभुला	वनरभुल्ला ७
१०	श्री रा.प्रा.वि.कंचिरा वनरभुला	वनरभुल्ला ८
११	मदरसा मोहमदिया दारुल हदिस	वनरभुला ३
१२	जनहित प्रा.वि.वनरभुला	वनरभुला १
१३	मदरसा तालेमुल कुरआन	वनरभुला २
१४	श्री जनता मा.वि. पंसेरा	पंसेरा ३
१५	श्री वागेश्वरी रा नि.मा.वि. अमहा	पंसेरा ६,७
१६	श्री बैकु जनता रा.प्रा.वि.करमनिया	पंसेरा ५
१७	मदरसा फैजूल उलूम अमहा पंसेरा	पंसेरा ६
१८	श्री ज.नि.मा.वि. खोजपुर रंजीतपुर	खोजपुर ६
१९	नि.मा.वि.खोजपुर	खोजपुर १
२०	नि.मा.वि.खोजपुर	खोजपुर १
२१	रा.प्रा.व.मेघवारी	खोजपुर ९
२२	श्री जनता रा.प्रा.वि.	खोजपुर ८
२३	श्री भ.स.रा.ज.उ.मा.वि.कल्याणपुर	कल्याणपुर ६
२४	मदरसा रहमानिया विरपुर	कल्याणपुर
२५	श्री जनता रा.पां.वि. कल्याणपुर	कल्याणपुर ३
२६	श्री रा.प्रा.वि.मभौं कल्याणपुर	कल्याणपुर ३
२७	श्री मुनर जनता रा.प्रा.वि. ढोलबजा	धनगढी ९
२८	श्री ज.जा.प्रा.वि.मुसहरनिया विष्णुपुर	कल्याणपुर १
२९	श्री रेशम रा.प्रा.वि. खेसराहा	खोजपुर ५
३०	जनता रा.प्रा.वि.भदिया	कल्याणपुर ९
३१	श्री .नि.मा..वि. सर्पा, कल्याणपुर	इ. फुलबडिया ९
३२	श्री जनता मुकुन्द नि.मा.वि. बजराही गुठी	मेन्हा सहस्रवाहु ७
३३	जनता मा.वि.लालपटी	मेन्हा सहस्रवाहु ६

३४	श्री जनता रा.प्रा.वि. डंगराही	इ. फुलवडिया ५
३५	श्री रा.प्रा.वि. मैन्हाटोल	मेन्हा सहस्रवाहु ३
३६	मदरसा इस्लामिया प्रा. वि. दावतनगर सर्पा	इ. फुलवडिया
३७	महेन्द्र मा.वि.इनर्वाफुलवडिया	इ. फुलवडिया ३
३८	श्री जनता मा.वि. भैरोगंज	इ. फुलवडिया ७
३९	मदरसा रा.प्रा.वि. इनर्वाफुलवडिया	इ. फुलवडिया
४०	श्री रा.प्रा.वि. बनौली	बनौली ३
४१	श्री इम्दादिया रा.प्रा.वि.नन्कार	बनौली ५
४२	श्री रा.प्रा.वि. लालपुर	बनौली ८
४३	श्री रा.प्रा.वि.अमरज्योति टोल बनौली	बनौली ४
४४	सरस्वती बाल विकास केन्द्र	बनौली ७
४५	कोपिला बाल विकास केन्द्र	बनौली ९

श्रोत : जिल्ला शिक्षा कार्यालय, सप्तरी

५.१.१० : विद्यालयमा रहेको संरचनात्मक विवरणको अवस्था :

सि.न.	विद्यालयको नाम	ठेगाना	विद्यालयको प्रकार	कक्षा कोठा संख्या	मर्मत गर्नु पर्ने	थप आवश्यक	पर्खाल	चर्पी	खाने पानी सुविधा	कैफियत
१	श्री रा.तु.जो ज.उ.मा.वि	खडक न.पा. वडा नं.१ सिस्वा वेल्ही	मा.वि.	१२	७	६	छ	छ	छ	पर्खाल मर्मत गर्नु पर्ने
२	श्री युवा जनजागृति रा.प्रा.वि.	खडक न.पा. वडा नं.१ सिस्वा वेल्ही	प्रा.वि.	३	०	२	छैन	छ	छ	
३	श्री ज.रा.प्रा.वि. सिस्वावेल्ही	खडक न.पा. वडा नं.२ सिस्वा वेल्ही	प्रा.वि.	४	१	२	छैन	छ	छ	
४	श्री रा.नि.मा.वि. दुहवी	खडक न.पा. वडा नं.२ सिस्वा वेल्ही	नि.मा.वि.	११	३	४	छैन	छ	छ	
५	जनहित प्रा.वि.वनरभुला	खडक न.पा. वडा नं.३ वनरभुला	प्रा.वि.	७	२	०	छ	छ	छैन	
६	मदसा तालेमुल कुरआन	खडक न.पा. वडा नं.३ वनरभुला	प्रा.वि.	५	०	०	छैन	छ	छ	पर्खाल अधुरो र पानी राम्रो छैन
७	कमलेश्वरी किशुन भौलाई मा.वि.	खडक न.पा. वडा नं.३ वनरभुला	मा.वि.	९	२	४	छ	छ	छ	पर्खाल अधुरो छ
८	रा.नि.मा.वि. कंचिरा, वनरभुला	खडक न.पा. वडा नं.३ वनरभुला	नि.मा.वि.	१०	०	२	छ	छ	छ	पर्खाल र खानेपानी अधुरो र चर्पी मर्मत गर्नु पर्ने
९	श्री रा.प्रा.वि.कंचिरा वनरभुला	खडक न.पा. वडा नं.३ वनरभुला	प्रा.वि.	६	२	०	छ	छ	छ	खानेपानी र चर्पीको असुविधा छ
१०	मदसा मोहमदिया दारुल हदिस	खडक न.पा. वडा नं.३ वनरभुला	प्रा.वि.	५	१	३	छ	छ	छ	
११	श्री रा.प्रा.वि. गरुराहा	खडक न.पा. वडा नं.३ पंसेरा	प्रा.वि.	८	४	०	छैन	छ	छ	खाने पानीको आवश्यकता छ

१२	श्री जनता मा.वि. पंसेरा	खडक न.पा. वडा नं.४ पंसेरा	मा.वि.	१६	६	४	छ	छ	छ	
१३	श्री बैकु जनता रा.प्रा.वि.करमनिया	खडक न.पा. वडा नं.४ पंसेरा	प्रा.वि.	६	४	०	छैन	छ	छ	
१४	श्री वागेश्वरी रा नि.मा.वि. अमहा	खडक न.पा. वडा नं.४ पंसेरा	नि.मा.वि.	९	३	०	छ	छ	छ	खानेपानी र चर्पीको असुविधा छ
१५	मदरसा फैजूल उलूम अमहा पंसेरा	खडक न.पा. वडा नं.४ पंसेरा	प्रा.वि.	५	३	५	छ	छ	छ	
१६	श्री रा. प्रा. वि.	खडक न.पा. वडा नं.४ पंसेरा	प्रा.वि.	३	३	२	छैन	छ	छ	चर्पीको आवश्यकता छ
१७	श्री ज.नि.मा.वि. खोजपुर रंजीतपुर	खडक न.पा. वडा नं.५ खोजपुर	नि.मा.वि.	१०	०	०	छ	छ	छ	नयाँ चर्पीको आवश्यकता
१८	नि.मा.वि.खोजपुर	खडक न.पा. वडा नं.५ खोजपुर	नि.मा.वि.	९	४	०	छैन	छ	छ	चर्पी र खाने पानीको असुविधा छ
१९	श्री रेशम रा.प्रा.वि. खेसराहा	खडक न.पा. वडा नं.५ खोजपुर	प्रा.वि.	६	१	१	छ	छ	छ	
२०	रा.प्रा.व.मेघवारी	खडक न.पा. वडा नं.५ खोजपुर	प्रा.वि.	६	२	०	छ	छ	छ	पर्खालको अवस्था नाजुक छ
२१	श्री जनता रा.प्रा.वि.	खडक न.पा. वडा नं.५ खोजपुर	प्रा.वि.	९	२	०	छ	छ	छ	चर्पी मर्मत गर्नु पर्ने
२२	श्री भ.स.रा.ज.उ.मा.वि.कल्याणपुर	खडक न.पा. वडा नं.६ कल्याणपुर	मा.वि.	२३	०	८	छ	छ	छ	थप खानेपानीको आवश्यकता
२३	श्री रा.प्रा.वि.मभौँ कल्याणपुर	खडक न.पा. वडा नं.७ कल्याणपुर	प्रा.वि.	६	०	०	छैन	छैन	छैन	
२४	मदसा रहमानिया विरपुर	खडक न.पा. वडा नं.७, कल्याणपुर	प्रा.वि.	१	१	४	छ	छ	छैन	भवन र खानेपानीको आवश्यकता छ

२५	श्री मुनर जनता रा.प्रा.वि. ढोलबजा	खडक न.पा. वडा नं.८ धनगढी	प्रा.वि.	६	४	०	छ	छ	छ	चर्पी मर्मत गर्नु पर्ने
२६	जनता रा.प्रा.वि.भदिया	खडक न.पा. वडा नं.८ कल्याणपुर	प्रा.वि.	६	२	०	छैन	छ	छ	चर्पीको आवश्यकता छ
२७	श्री ज.जा.प्रा.वि.मुसहरनिया विष्णुपुर	खडक न.पा. वडा नं. ८ कल्याणपुर	प्रा.वि.	८	०	०	छ	छ	छैन ।	
२८	श्री जनता रा.पां.वि. कल्याणपुर	खडक न.पा. वडा नं.८ कल्याणपुर	प्रा.वि.	६	३	२	छैन	छ	छैन	
२९	जनता मा.वि.लालपटी	खडक न.पा. वडा नं.९ मेन्हा सहस्रवाहु	मा.वि.	१३	९	०	छैन	छ	छ	खनेपानी र चर्पीको आवश्यक छ
३०	श्री रा.प्रा.वि. मैन्हाटोल	खडक न.पा. वडा नं.९ मेन्हा सहस्रवाहु	प्रा.वि.	४	१	१	छैन	छ	छ	
३१	श्री .नि.मा..वि. सर्पा, कल्याणपुर	खडक न.पा. वडा नं. ९ इ. फुलवडिया	नि.मा.वि.	८	०	०	०	छ	छ	
३२	श्री जनता मुकुन्द नि.मा.वि. बजराही गुठी	खडक न.पा. वडा नं. ९ मेन्हा सहस्रवाहु	नि.मा.वि.	१०	९	०	छ	छ	छ	
३३	महेन्द्र मा.वि.इनर्वाफुलवडिया	खडक न.पा. वडा नं. १०, इ. फुलवडिया	मा.वि.	१६	२	०	छ	छ	छ	
३४	श्री जनता मा.वि. भैरोगंज	खडक न.पा. वडा नं. १०, इ. फुलवडिया	मा.वि.	१३	६	१	छ	छ	छ	चर्पी मर्मत गर्नु पर्ने
३५	श्री जनता रा.प्रा.वि. डंगराही	खडक न.पा. वडा नं. १० इ. फुलवडिया	प्रा.वि.	१०	३	०	छ	छ	छ	खाने पानीको आवश्यकता छ
३६	मदरसा रा.प्रा.वि. इनर्वाफुलवडिया	खडक न.पा. वडा नं.१० ईनर्वा फुलवरिया	प्रा.वि.	३	३	०	छ	छ	छ	
३७	मदसा इस्लामिया प्रा.वि. दावतनगर सर्पा	खडक न.पा. वडा नं.१० ईनर्वा फुलवरिया	प्रा.वि.	३	१	१	छैन	छैन	छैन	

३८	श्री रा.प्रा.वि. बनौली	खडक न.पा. वडा नं.११, बनौला	प्रा.वि.	१०	५	०	छैन	छ	छ	चर्पी र खानेपानी व्यवस्थित छैन
३९	श्री इम्दादिया रा.प्रा.वि.नन्कार	खडक न.पा. वडा नं.११ बनौली	प्रा.वि.	६	४	१	छ	छ	छ	पर्खाल अधुरो र खानेपानी अअसुविधा छ
४०	श्री रा.प्रा.वि. लालपुर	खडक न.पा. वडा नं.११ बनौली	प्रा.वि.	८	२	०	छैन	छ	छ	चर्पी तथा खानेपानीको असुविधा छ
४१	श्री रा.प्रा.वि.अमरज्योति टोल बनौली	खडक न.पा. वडा नं.११ बनौली	प्रा.वि.	४	२	१	छैन	छ	छ	

श्रोत : स्थलगत सर्भेक्षण, २०७५

५.१.१७ : शिक्षकहरुको संख्या : (Details of Teachers)

यस न.पा. अन्तर्गत रहेका विद्यालयहरुमा कार्यरत तहगत शिक्षकहरुको विवरण यस प्रकार रहेको छ ।

सि.न.	शिक्षण संस्था	कार्यरत कमचारी संख्या												कैफियत
		स्थाई			अस्थाई			राहत			करार			
		महिला	पुरुष	जम्मा	महिला	पुरुष	जम्मा	महिला	पुरुष	जम्मा	महिला	पुरुष	जम्मा	
१	माध्यमिक तह	१	१७	१८	७	१०	१७	०	४	४	०	३	३	
२	आधारभुत तह	९	१०९	११८	७	६	१३	२८	२१	४९	०	०	०	
	जम्मा	१०	१२६	१३६	१४	१६	३०	२८	२५	५३	०	३	३	

श्रोत : शिक्षा शाखा, खडक न.पा., २०७५

५.१.१८ : विद्यालयमा विद्यार्थी र शिक्षकको अनुपात :

हाल खडक नगरपालिका भित्र रहेको विद्यालयहरूमा रहेको विद्यार्थीहरूको संख्या र शिक्षकहरूको संख्या साथै विद्यार्थी र शिक्षकहरूको अनुपात तपसिल बमोजिम रहेको छ ।

सि.न.	विद्यालयको नाम र ठेगाना	ठेगाना	संचालित कक्षा	विद्यार्थीहरूको संख्या	शिक्षकहरूको संख्या	विद्यार्थी र शिक्षकको अनुपात
१	श्री .नि.मा.वि. सर्पा, कल्याणपुर	इ. फुलबडिया ९	१-८	१७६	८	१:२२
२	श्री मुनर जनता रा.प्रा.वि. ढोलबजा	धनगढी ९	१-५	१०५	४	१:२६
३	श्री ज.जा.प्रा.वि.मुसहरनिया विष्णुपुर	कल्याणपुर १	१-५	१२५	६	१:२१
४	श्री रा.प्रा.वि. बनौली	बनौली ३	१-५	१४५	३	१:४८
५	महेन्द्र मा.वि.इनर्वाफुलबडिया	इ. फुलबडिया ३	१-१०	६७१	१५	१:४५
६	श्री जनता मुकुन्द नि.मा.वि. बजराही गुठी	मेन्हा सहस्रवाहु ७	१-८	१८५	१०	१:१९
७	श्री रा.नि.मा.वि. दुहवी	सिस्वा वेल्ली ६	१-८	३०१	७	१:४३
८	श्री रा.तु.जो ज.उ.मा.वि	सिस्वा वेल्ली १	१-१२	९००	२०	१:४५
९	श्री ज.नि.मा.वि. खोजपुर रंजीतपुर	खोजपुर ६	१-८	२७५	१०	१:२८
१०	श्री जनता मा.वि. पंसेरा	पंसेरा ३	१-१०	५८३	१४	१:४२
११	श्री रा.प्रा.वि. गरुराहा	पंसेरा ८	१-५	१५५	६	१:२६
१२	श्री इम्दादिया रा.प्रा.वि.नन्कार	बनौली	१-५	२१६	६	१:३६
१३	कमलेश्वरी किशुन भौलाई मा.वि.	बनरभुल्ला १	१-१०	५७५	१७	१:३४
१४	श्री जनता मा.वि. भैरोगंज	इ. फुलबडिया ७	१-१०	२५०	१२	१:२१
१५	जनता मा.वि.लालपटी	मेन्हा सहस्रवाहु ६	१-१०	४५०	११	१:४१
१६	श्री रा.प्रा.वि. लालपुर	बनौली ८	१-५	१९१	८	१:२४
१७	नि.मा.वि.खोजपुर	खोजपुर १	१-८	२९५	९	१:३३
१८	रा.प्रा.व.मेघवारी	खोजपुर ९	१-५	७२	४	१:१८

१९	श्री भ.स.रा.ज.उ.मा.वि.कल्याणपुर	कल्याणपुर ६	१-१२	८७५	२८	१:३१
२०	रा.नि.मा.वि. कंचिरा, बनरभुला	बनरभुला ७	१-८	९५	६	१:१६
२१	श्री रा.प्रा.वि.कंचिरा बनरभुला	बनरभुला ८	१-५	७८	३	१:२६
२२	श्री ज.रा.प्रा.वि. सिस्वावेल्ही	सिस्वा वेल्ही ८	१-५	१५८	५	१:३२
२३	श्री रेशम रा.प्रा.वि. खेसराहा	खोजपुर ५	१-५	११२	३	१:३८
२४	श्री जनता रा.पां.वि. कल्याणपुर	कल्याणपुर ३	१-५	१५०	३	१:५०
२५	श्री वागेश्वरी रा नि.मा.वि. अमहा	पंसेरा ६,७	१-८	२१५	५	१:४३
२६	श्री जनता रा.प्रा.वि. डंगराही	इ. फुलवडिया ५	१-५	२८५	८	१:३६
२७	श्री बैकु जनता रा.प्रा.वि.करमनिया	पंसेरा ५	१-५	८२	३	१:२७
२८	श्री रा.प्रा.वि.मभौ कल्याणपूर	कल्याणपुर ३	१-५	८३	५	१:१७
२९	श्री जनता रा.प्रा.वि.	खोजपुर ८	१-५	८०	४	१:२०
३०	मदरसा फैजूल उलूम अमहा पंसेरा	पंसेरा, ६	१-३	९०	३	१:३०
३१	श्री रा.प्रा.वि.अमरज्योति टोल बनौली	बनौली ४	१-५	१२०	२	१:६०
३२	मदसा मोहमदिया दारुल हदिस	बनरभुला, ३	१-३	१६५	३	१:५५
३३	मदरसा रा.प्रा.वि. इनर्वा फुलवरिया	ईनर्वा फुलवरिया	१-३	११०	२	१:५५
३४	श्री रा.प्रा.वि. मैन्हाटोल	मेन्हा सहस्रवाहु ३	१-४	१६२	२	१:८१
३५	श्री युवा जनजागृति रा.प्रा.वि.	सिस्वा वेल्ही ४	१-५	१२६	३	१:४२
३६	जनहित प्रा.वि.बनरभुला	बनरभुला १	१-५	१९१	५	१:३८
३७	मदसा तालेमुल कुरआन	बनरभुला, २	१-३	६२	३	१:२१
३८	मदसा रहमानिया विरपुर	कल्याणपूर	१-३	७९	२	१:४०
३९	श्री रा. प्रा. वि.	पंसेरा १	१-२	८०	२	१:४०
४०	मदसा इस्लामिया प्रा.वि. दावतनगर सर्पा	ईनर्वा फुलवरिया	१-३	५०	३	१:१७
४१	जनता रा.प्रा.वि.भदिया	कल्याणपूर ९	१-३	९६	३	१:३२

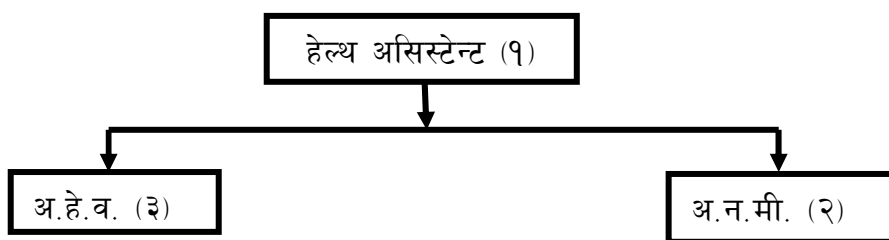
श्रोत : स्थलगत सर्भेक्षण, २०७५

5.2 Health(स्वास्थ्य क्षेत्र)

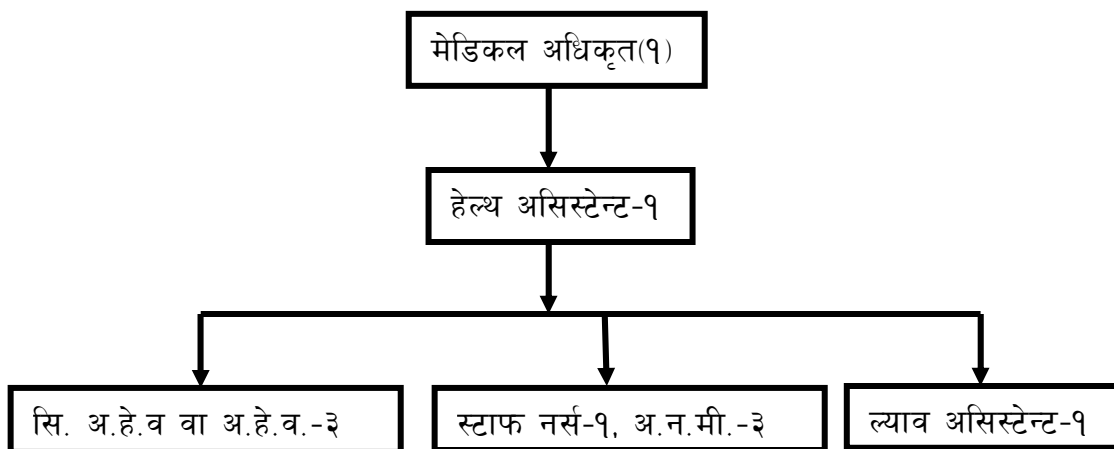
हेल्थ पोष्ट र प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्रको संरचनात्मक ढाँचा :

हेल्थ पोष्ट र प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्रको संरचनात्मक ढाँचा यस प्रकार रहेको छ ।

हेल्थ पोष्टको संरचनात्मक ढाँचा

प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्रको संरचनात्मक ढाँचा

५.२.४ : बालबालिकाको खोपको विवरण : (Immunization description)

यस न.पा. अन्तर्गतका वडाहरुमा विगत तीन वर्षमा (आ.व. २०७१-२०७२ देखि आ.व. २०७३-२०७४) सम्म बालबालिकाहरुलाई उपलब्ध गराएको खोपको अवस्था यस प्रकार रहेको छ ।

सि.न.	खोपको किसिम	आ.व. २०७१-२०७२	आ.व. २०७२-२०७३	आ.व. २०७३-२०७४
		संख्या	संख्या	संख्या
१	वि.सि.जी.	१७५४	१९२२	८८३
२	डि.पि.टि.	५२४२	५५३८	२७४३
३	दादुरा	१७९२	१८९४	१४०९
४	पोलियो ३	५२४२	५५३८	२७४५
५	टि.टि.(गर्भवत्तिलाई)	५६९६	५२२०	१७३०

श्रोत : जिल्ला जनस्वास्थ्य कार्यालय, सप्तरी

५.२.५ : खोप लगाउन छोडेको दर : (Dropout Rate of immunization)

कति जना उमेर पुगेका बालबालिकाहरुले बीचमा खोपको सुई लगाउन छोडेको हो भन्ने कुराको हिसाव निकालनु नै खोप लगाउन छोडेको दर हो । बालबालिकाहरुलाई समयमा नै सबै खोपको सुई लगाउनु अति महत्वपूर्ण हुन्छ । खोप लगाउन छोड्ने दरको हिसाव मूख्यतः वि.सि.जि. र दादुराको बीचमा, डि.पि.टि १ र डि.पि.टि २ को बीचमा गरिन्छ । विगत तीन वर्षको खोप लगाउन छोड्नेको दर यस प्रकार रहेको छ । हाल सामाजमा खोप प्रतिको सुचना सबैलाई सहज रुपमा हुने भएकोले कोही पनि यसबाट छुटेका अवस्था रहेको छैन ।

सि.न.	विवरण	आ.व. २०७१-२०७२	आ.व. २०७२-२०७३	आ.व. २०७३-२०७४
		दर	दर	दर
१	वि.सि.जि. र दादुराको बीचमा	३८	२८	५२६
२	डि.पि.टि १ र डि.पि.टि २ को बीचमा	२	५२	२१
३	खोप नपाएको बालबालिका	०	०	०

श्रोत : जिल्ला जनस्वास्थ्य कार्यालय, सप्तरी

५.२.६ : विगत तीन वर्षमा पोषणको अवस्था : (Status of nutrition of last three years)

विगत ३ वर्षको पोषणको अवस्था हेर्ने हो भने बढ्दो बजारीकरण संगै स्थानीय स्तरमै सेवा लिनेको कमी हुँदै गएको छ । प्राप्त तथ्याङ्क अनुसार विगत तीन वर्षमा बालबालिका र पोषणको अवस्था तपसिल वमोजिम रहेको छ ।

सि.न.	पारामिटर	२०७१-२०७२	२०७२-२०७३	२०७३-२०७४
१	बालबालिकाको वृद्धि विकास अनुगमनको दौरानमा रहेको कुपोषणको संख्या	३०४८	२८४०	९९१
२	आईरन चक्की वितरण गरिएको गर्भवती महिलाहरुको संख्या	२७१६	२५६२	१२४७
३	गर्भवती जाँच भएको महिलाहरुको संख्या	३४२८	२४१८	१२०६
४	भिटामिन ए पाएका सुत्केरी महिलाहरुको संख्या	१५९६	१५३२	६८५
५	६ महिना देखि ५ वर्षका बालबालिकाले भिटामिन ए खाएको संख्या	१६७४	११६६	६९८
६	जुक्काको औषधी वितरण गरिएको गर्भवती महिला संख्या	२६६४	२५७४	१२२९

श्रोत : जिल्ला जनस्वास्थ्य कार्यालय, सप्तरी

५.२.८ : परिवार नियोजन सम्वन्धि विवरण : (Family Planning)

यस खडक न.पा.अन्तर्गत रहेको स्वास्थ्य संस्थाहरु परिवार नियोजनका साधन प्रयोगकर्ताहरुको संख्या विवरण निम्न प्रकार रहेको छ । विगत ३ वर्षको तथ्याङ्क हेर्दा आ.व२०७३।७४ मा कण्डम प्रयोगकर्ताको संख्या वाहतै बढेको छ ।

परिवार नियोजनका साधनहरु	आ.व. २०७१-२०७२	आ.व. २०७२-२०७३	आ.व. २०७३-२०७४
कण्डम	८५२	७३०	४७६५५
पिल्स	४५६	३२८	१६४
डि.पो. प्रोभेरा	९६४	९००	३८५
कपर टी	१६	२०	११
निलोकन	२	८	५

श्रोत : जिल्ला जनस्वास्थ्य कार्यालय, सप्तरी

५.३ खाने पानी तथा सरसफाइ (Drinking Water and Sanitation)

५.३.१ : घरधुरी अनुसार खानेपानीको स्रोतको प्रयोग (Household by main source of drinking water) :

यस नपामा जम्मा रहेको ९ हजार ३ सय ९४ घरधुरी मध्ये अहिले पनि करिव १ सय बराबरको घरधुरी अस्वस्थकर पानी पिउन बाध्य रहेको छ । विस्तृत विवरण यस प्रकार रहेको छ ।

खानेपानीको मुख्य स्रोत						
घरधुरी	ट्यूबेल, कल	ईनार	धारा	नदी खोला	पोखरी	जम्मा
९३९४	९०१९	२४२	१०३	२५	५	९३९४

स्रोत : सबल नेपाल, घरधुरी सर्भेक्षण २०७५

५.३.२ : घरधुरी अनुसार चर्पीको प्रकार (Household by type of toilet)

घरधुरी सर्भेक्षण २०७५ को तथ्याङ्क अनुसार यस न.पा. अन्तर्गत रहेको जम्मा घरधुरीहरु ९ हजार ३ सय ५८ मध्ये ८ हजार ५ सय ७ घरधुरीमा शौचालय निर्माण भई सकेको अवस्था रहेको छ भने ३ सय ८८ घरधुरीमा हाल पनि शौचालय रहेको छैन । शौचालय भएको घरधुरीमा कच्ची पक्की ७५ तथा पक्की चर्पी ८ हजार ५ सय ७ रहेको ।

चर्पी नभएको घरधुरी संख्या	चर्पी सुविधा भएको घरधुरी संख्या		जम्मा घरधुरी
	कच्ची	पक्की	
३८८	७५	८५५५	९३९४

स्रोत : सबल नेपाल, घरधुरी सर्भेक्षण २०७५

५.४ : लक्षित समुह (Targeted Groups)

५.४.१ : अपाङ्गता भएको व्यक्तिको जनसंख्या : (Population by disability)

यस नपा अन्तर्गत रहेकोजम्मा अपाङ्ग व्यक्तिहरुको संख्या ५ सय ९८ रहेको छ । जस मध्ये पूर्ण अशक्त (रातो कार्ड) ३८४ अति अशक्त (निलो कार्ड) ७५ मध्यम अशक्त (पहेलो कार्ड) १ सय १ जना र समान्य अशक्त (सेतो कार्ड) ३८ जनाले प्राप्त गरेको छ । बिस्तृत विवरण यस प्रकार रहेको छ ।

लिंग	जम्मा अपाङ्गता संख्या	अपाङ्गताका आधारमा जनसंख्या			
		पूर्ण अशक्त (रातो कार्ड)	अति अशक्त (निलो कार्ड)	मध्यम अशक्त (पहेलो कार्ड)	समान्य अशक्त (सेतो कार्ड)
पुरुष	२३७	२१६	३७	६०	२४
महिला	२६१	१६८	३८	४१	१४
जम्मा	५९८	३८४	७५	१०१	३८

श्रोत : राष्ट्रिय जनगणना २०६८

५.४.३ : बाल क्लवको संख्या तथा अवस्था : (Status of Child Clubs registered in DCWB)

यस खडक नगरपालिकाको विभिन्न वडाहरुमा जम्मा ११ वटा बाल क्लवहरु रहेकोछ जुन बाल क्लवहरुलाई न.पा. स्तरमा नेतृत्व गर्न नगर स्तरीय बाल संजालको गठन गरिएको छ । बाल क्लवहरुको विस्तृत विवरण यस प्रकार रहेको छ ।

वार्ड नं.	बाल क्लवको नाम	जम्मा बाल बालिकाको संख्या		जम्मा बालबालिका
		बालिका	बालक	
१	माउण्ट एभरेष्ट बाल क्लव	६	७	१३
२	नव ज्योति बाल क्लव	७	६	१३
३	प्रगतिशिल बाल क्लव	१३	१२	२५
४	जनचेतना बाल क्लव	६	७	१३
५	वडा स्तरीय बाल क्लव संजाल	७	६	१३
६	लालि गुराँस बाल क्लव	१५	१३	२८
७	आर्दश बाल क्लव संजाल	६	७	१३
८	कोपिला बाल क्लव	१२	१३	२५
९	गुलाव बाल क्लव	९	४	१३
१०	वडा स्तरीय बाल क्लव संजाल	६	७	१३
११	वडा स्तरीय बाल क्लव संजाल	८	९	१७
नगर स्तरीय बाल क्लव संजाल, खडक नगरपालिका		१२	१३	२५

श्रोत : जिल्ला बाल क्लव संजाल, सप्तरी

५.४.४ : सामाजिक सुरक्षा भत्ता सम्बन्धि विवरण : (Social security allowance)

यो सामाजिक सुरक्षा भत्ता नेपाल सरकारले स्थानिय तह माफत समुदायको वृद्धवृद्धा, अपाङ्ग, विधवा, एकल महिला, दलितहरुलाई उपलब्ध गराईरहेको छ । यस न.पा. अन्तर्गत यो सामाजिक सुरक्षा भत्ता पाईरहेको व्यक्तिहरुको विवरण तलको तालिकामा उल्लेख गरिएको छ ।

सामाजिक सुरक्षा भत्ता सम्बन्धि विवरण													
जेष्ठ नागरिक (सामान्य)		जेष्ठ नागरिक (दलित)		पूर्ण अपाङ्ग			मध्यम अपाङ्ग			बालबालिका		विधवा	एकल महिला
म	पु	म	पु	म	पु	ज	म	पु	ज	बालिका	बालक		
३५४	६२०	४८६	५३९	९	१६	२५	७	१८	२५	५४६	६०७	३०२	८९९

श्रोत : जिल्ला विकास समिति, सप्तरीको वेभपेजबाट

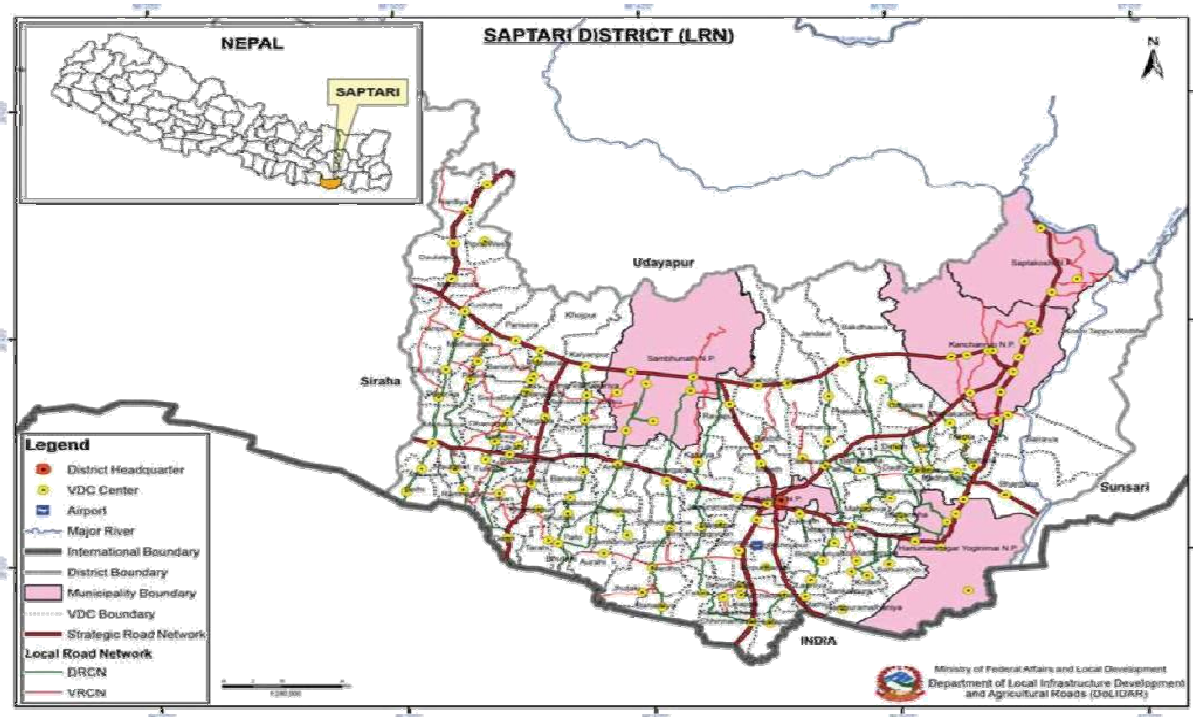
६. भौतिक पूर्वाधार र विकास (INFRASTRUCTURE DEVELOPMENT)

क्षेत्रफल र जनसंख्याको हिसावले खडक नगरपालिका सप्तरी जिल्लाको एक अति नै विकसित न.पा. हो । यो न.पा.को धेरै जसो वडाहरु ग्रामीण भेगमा पर्दछ, तथापी विकासको पाईला टेक्दैछ । आधारभुत भौतिक पूर्वाधारको विकास अनतर्गत बाटोघाटो, पुल तथा कलभर्टहरु अझ पनि सबै वडाहरुमा विकास द्रुत गतिमा रहेको छ । यसरी पूर्वाधार विकासको सन्दर्भमा विभिन्न क्षेत्र अन्तर्गत तल चर्चा गरिएको छ ।

६.१ : विद्यमान वाटोघाटोको संजाल : (Existing road network)

वाटोघाटो भनेको कुनै पनि ठाउँको विकासको लागि एक महत्वपूर्ण पूर्वाधार हो । वाटोघाटोको माध्यमबाट समुदायको एक ठाउँबाट अर्को ठाउँ सम्म जान आउन सहज हुनुको साथै विभिन्न सेवा सुविधाको लागि पहुँचमा वृद्धि, वजारको विकास र नयाँ नयाँ रोजगारीको अवसर सृजना , व्यवसायको विकासमा सघाउँ पुग्दछ । साथै समग्रमा सम्वन्धित नगर ठाउँको मानिसहरुको जिविकोपार्जनमा सुधार आउनुको साथै समुदायको विकासमा थप टेवा पुग्ने गर्छ । यस न.पा.को वाटोघाटो संजाल यस प्रकार रहेको छ ।

सडक संजालको नक्शा

श्रोत : जिल्ला प्राविधिक कार्यालय, सप्तरी

६.१.१ : राजमार्ग तथा अन्य सडकहरु : (Highways and feeder roads)

यस न.पा. अन्तर्गत राजमार्ग र अन्य सडकहरुको वारेमा कुरा गर्दा राजमार्ग, कालोपत्रे सडक, ग्राभेल सडक र माटो मात्रले बनाएको सडकहरु रहेको छ । जसको विवरण तल उल्लेख गरिएको छ ।

सि.न.	विवरण	सडकको प्रकार	लम्वाई
१.	चकवा पुल देखि कडरवोना पुल सम्म	पक्की सडक	७ कि.मी.
२.	कल्याणपुर चोक देखि वनौली सिराहा रोड सम्म	कृषि सडक	१५ कि.मी.
३.	विसनपुर चोक देखि भदिया चोक सम्म	कृषि सडक	३ कि.मी.
४.	खरचुहिया चोक देखि हनुमान चोक सिस्वा सम्म	कृषि सडक	७ कि.मी.

श्रोत : जिल्ला प्राविधिक कार्यालय, सप्तरी

६.२ : पुल पुलेसाको विवरण : (Description of bridges)

पुल पुलेसाको विवरण						
सि.न.	विवरण	पाईप कलभर्ट	स्लाव कलभर्ट	ट्यूम पाईप	साईफन	पुल
१	चकवा पुल देखि कडरवोना पुल सम्म	०	१३	०	०	७
२	कल्याणपुर चोक देखि वनौली सम्म	४	१	०	०	०
३	विसनपुर चोक देखि भदिया चोक सम्म	०	१	२	०	०
४	खरचुहिया चोक देखि हनुमान चोक सिस्वा सम्म	०	१	२	०	१

श्रोत : जिल्ला प्राविधिक कार्यालय, सप्तरी

६.३ : सिचाई (Irrigation)

यस न.पा. को मानिसहरुको मुख्य पेशा नै कृषि हो साथै आम्दानीको श्रोत पनि कृषि र व्यापार व्यवसाय हो । तर प्राय जसो कृषिमा नै आश्रित रहेको छ । वास्तवमा सफल कृषि उत्पादनको लागि सिचाईको आवश्यकता पर्छ । तर किसानहरु आकाशे सिचाईको भरमा खेती उत्पादन गरिरहेको छन् । सिचाईको आभावले कृषि उत्पादनमा त्रस आई वर्षेनी किसानहरु मार्कामा परिरहेको छन् । त्यसैले सिचाईको व्यवस्था सही तरिकाले भई दिएमा समुदायको आर्थिक विकासमा समेत टेवा पुग्ने छ ।

६.३.१ : सिंचित क्षेत्र : (Irrigated area)

जिल्ला कृषि विकास कार्यालय सप्तरीको तथ्यांक अनुसार यस न.पा. अन्तर्गत रहेको जम्मा सिंचित जग्गा, मौसमी सिंचित जग्गा र सिचाई विहिन जग्गाहरु निम्न प्रकार रहेको छ ।

सि.न.	जग्गाको किसिम	क्षेत्रफल(हेक्टर)
१	सिंचित जग्गा वर्षे भरि	२२३२।३९
२	सिंचित जग्गा मौसमी	२१७९।५५
३	सिचाई विहिन जग्गा	२७३८।५६

श्रोत : जिल्ला कृषि विकास कार्यालय, सप्तरी ।

६.४.२ : घरधुरी अनुसार विजुलीवत्तिको मुख्य श्रोतहरू (Household by usual source of lighting)

बिकसोन्मुख नगरपालिका मध्ये यो एक नगरपालिका रहेकोले साविकको जिभिन्न गा.वि.स.का दुर्गम बस्तीहरूमा विजुली वत्तिको पहुँच गराउन प्रयास भई रहेको अवस्था छ र हालको विस्तृत अवस्था यस प्रकार रहेको छ ।

विजुलीवत्तिको मुख्य श्रोतहरू				
विजुली वति	गोवर ग्यास	सोलार	मटितेल	अन्य
५८७२	२८२३	८१	५१०	१०८

श्रोत : सबल नेपाल, घरधुरी सर्भेक्षण २०७५

६.४.३ : खाना पकाउन ईन्धनको प्रकारहरू : (Household by usual type of fuel used for cooking)

यस नपामा समुदायको मानिसहरूले दैनिक रुपमा खाना पकाउनको लागि प्रयोगमा ल्याइरहेको ईन्धनहरू निम्न किसिमका रहेको छ । घरधुरी अनुसार ईन्धन प्रयोगकर्ताहरूको संख्या तपसिल वमोजिम रहेको छ ।

दाउरा	ब्रिकेट/गुईठा	गोवर ग्यास	मटीतेल	एल पि ग्यास	अन्य
३४२०	३६५९	२३	७६	२१२०	९५

श्रोत : सबल नेपाल, घरधुरी सर्भेक्षण २०७५

७. वन तथा वातावरण (FOREST AND ENVIRONMENT)

भू उपयोगको आधारमा यस न.पा. अन्तर्गत जम्मा वन क्षेत्र २५।९९ प्रतिशत रहेको छ । जिल्ला वन कार्यालय सप्तरीको तथ्याङ्क अनुसार यस न.पा अन्तर्गत जम्मा ६ वटा सामुदायिक वन र १४ वटा निजी वन रहेको छ ।

७.१ : सामुदायिक वनको विवरण : (Description of Community Forests in Rural Municipality)

जिल्ला वन कार्यालय सप्तरीको तथ्याङ्क अनुसार यस न.पा. अन्तर्गत निम्न सामुदायिक वन उपभोक्ता समूहहरु रहेको छ । ती सामुदायिक वन भित्र विभिन्न प्रकारका विरुवा प्रजातिहरु रहेको छ । सामुदायिक वन बाट लाभान्वित हुने घरधुरी र जनसंख्या तपसिल वमोजिम रहेको छ ।

सि.न.	सामुदायिक वन	ठेगाना	क्षेत्रफल	लाभान्वित घरधुरी	लाभान्वित जनसंख्या
१	वनदेवी सावन	खडक न.पा.६ र ७	३०३।७	३६७	२४८४
२	बेडा डवर	खडक न.पा.७ र ८	२९४	३२७	१८६०
३	चुरिया माई	कल्याणपुर ३	३५३	२२२	१२८६
४	सौरी चटान	खडक न.पा. ६	१४५।५	१०३	७३०
५	जन कल्याण	खडक न.पा. ९	५।९८	१०३	७३०
६	खडक खोला	खडक न.पा. ८	३।९९	५४	४२७

श्रोत : जिल्ला वन कार्यालय, सप्तरी

७.२ : निजी वनको विवरण :

जिल्ला वन कार्यालय सप्तरीको तथ्याङ्क अनुसार यस न.पा. अन्तर्गत निम्न सामुदायिक वन उपभोगता समूहहरू रहेको छ । ती सामुदायिक वन भित्र विभिन्न प्रकारका विरुवा प्रजातिहरू रहेको छ । सामुदायिक वन बाट लाभान्वित हुने घरधुरी र जनसंख्या तपसिल वमोजिम रहेको छ ।

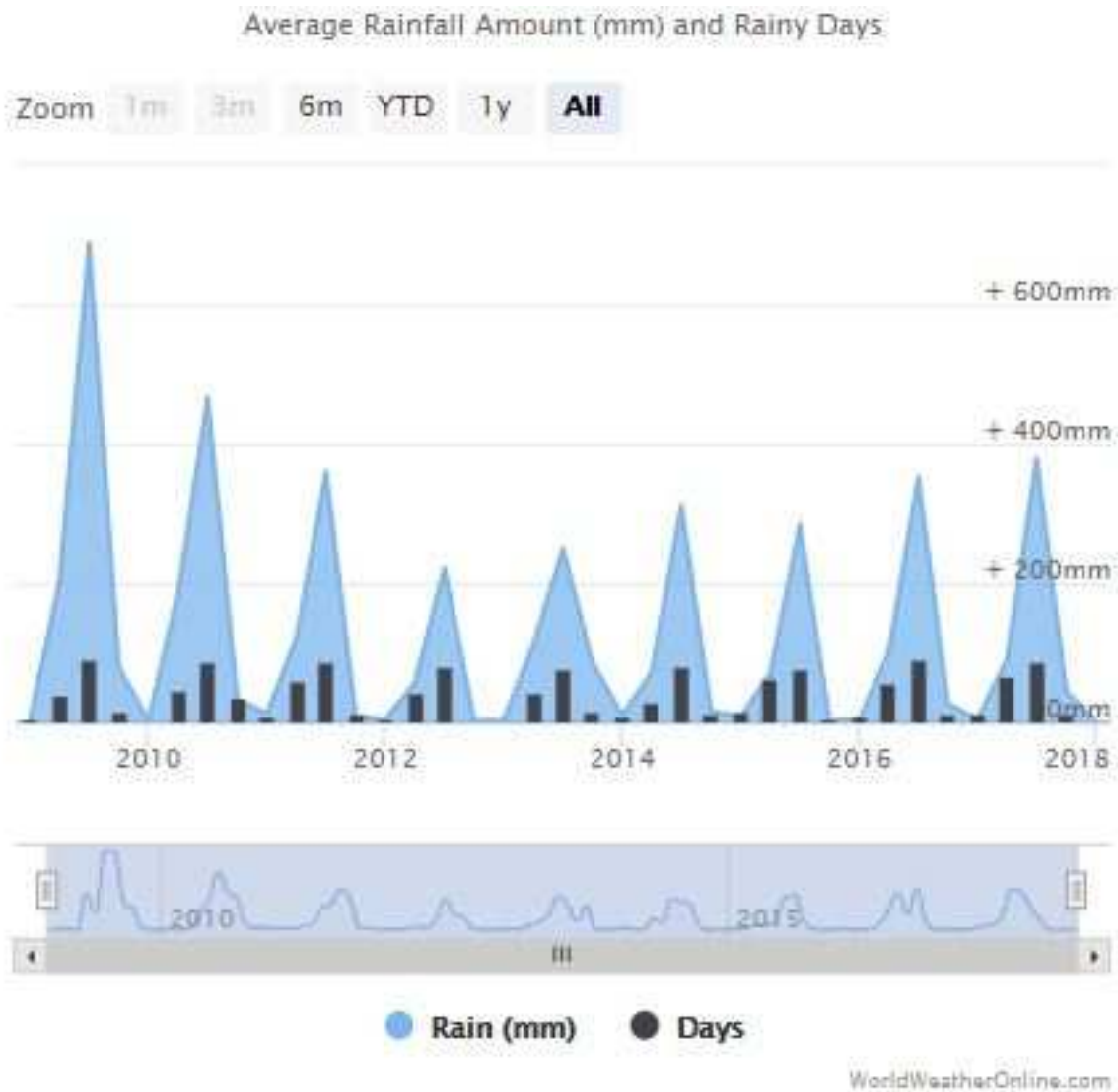
सि.न.	जग्गा धनीको नाम	बृक्षारोपण स्थान साबिक	कित्ता नं.	क्षेत्रफल	विरुवा संख्या
१	निरन्तर राजभन्डारी	कल्याणपुर ४	२१	२-०-१६	३०००
२	मोस्लिम मिया	सिस्वा वेल्ली २	६४	०-२-१०	१५०
३	भोला साह	खोजपुर ८ क	१२३९ र १२४१	०-३-८.५	७०
४	द्रोपतीदेवी साह	खोजपुर ८ क	४४४	०-७-१६	६५
५	रामकृष्ण साह	खोजपुर ८ क	१२४० र १२३६	०-२-८.५	६९
६	रामजी साह	खोजपुर ८ क	१२३७ र १२६२	०-२-८.५	१२६
७	लक्ष्मी प्र.साह	खोजपुर ८ क	१२३८ र १२४३	०-२-८.५	५४
८	संजिव कुमार चौधरी	वनरभुला १	२६४	०-९-१४.५	२५
९	कृष्ण चन्द्र चौधरी	वनरभुला १	२५९	०-१-१७.५	५
१०	सुमित्रा देवी कलवार	वनरभुला ३	५३२	०-११-१५.५	९०
११	इश्वर दयाल कलवार	वनरभुला १	१९४ र १९६	०-१-१०	१८
१२	अमरनाथ चौधरी	वनरभुला १	२६५	०-५-०	११
१३	सुनिल कुमार चौधरी	वनरभुला १	२६१	०-०-१२	१०
१४	अभयकान्त चौधरी	वनरभुला १	२६०	०-१-०	३५

श्रोत : जिल्ला वन कार्यालय, सप्तरी

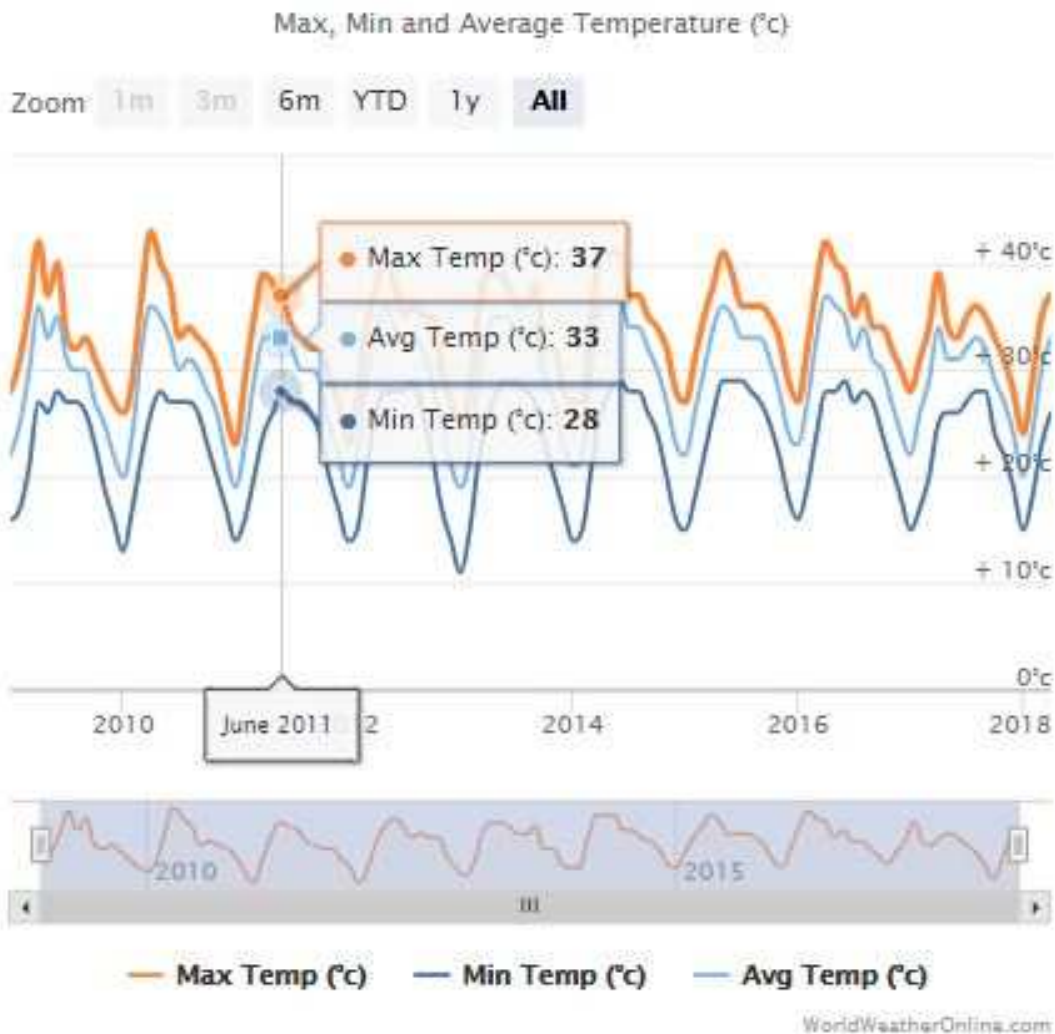
औषत वार्षिक वर्षा बिबरण :

औषत वार्षिक वर्षाको तथ्याङ्क हेर्दा सन् २०१० मा ६०० मि.मि. वर्षा भएको देखिन्छ भने त्यसपछि ४ सयका हाराहारीमा वर्षा भएको छ ।

Annual average temperature(औषत वार्षिक तापक्रम)

यस क्षेत्रको अधिकतम तापक्रम ३७ डिग्री सेल्सियस तथा न्युनतम तापक्रम २८ तथा औषत तापक्रम ३३ डिग्री सेल्सीयस रहेको छ ।

द. बिकासको सम्भावयता तथा चुनौतिहरु :

द.१ सम्भाव्यताहरु

संस्कृति, जातीय संरचना, जलवायु, स्थान वर्ण र वन पारिस्थितिसंग मेल खाने भएकोले खडक नगरपालिका सप्तरी जिल्लाको प्रमुख बजारी क्षेत्रमा अब्बल बजार क्षेत्र मानिएको छ। नयाँ नगरपालिका भएता पनि यो नगरपालिका भरपुर्ण सम्भावना बोकेको नगरपालिका हो। जसले पुर्व पश्चिम राजमार्गले पुर्ण रुपमा सहयोग समेत पुगेको छ। यसलाई अझ प्रभावशाली नगरपालिकाहरु मध्ये नेपालमै पहिचान गराउन सुक्ष्म अध्ययनको आवश्यकता रहेको छ। तथापी हालको अवस्थामा यस नगरपालिकाले सम्भावनाहरुलाई पहिचान गरि आफ्नो नियमावलीमा राख्नु पर्ने अवस्था रहेको छ। खडक नगरपालिकाको पुर्वाधार बिकास, स्थानीय संचारमाध्यम (एफ तथा पत्रपत्रिका) लाई बढावा, बिजुली बक्तिको आवश्यकता अनुसार सुविधा, पर्यटन बिकास तथा युवाको लागि खेलकुद आदिमा सक्रिय गराउनु पर्ने। यस्ता योजनाहरु समावेश गर्न सके ग्रामिण बासिन्दाको जिवन समृद्ध हुदै व्यापार, बाणिज्य र समग्र अर्थतन्त्रलाई सुधार गर्नेछ।

८.२ चुनौतीहरू

बिकसित नगरपालिकाको सुचिमा यस नगरपालिका पनि रहेकोले सम्भावित विकासको लागि केही चुनौतीहरू पनि रहेको छ ।

- सम्पूर्ण वडा कार्यालयहरूमा आवश्यक मानवीय श्रोतहरूको पूर्ण रूपमा व्यवस्थित गर्नु पर्ने ।
- वडा कार्यालयहरूमा तथ्याङ्कहरू व्यवस्थापन गर्नको लागि अनलाईन सुविधाको व्यवस्था गर्नु पर्ने ।
- ग्रामीण स्तरीय सडक वाटोहरूको संजालीकरण र मर्मत सुधारको आवश्यकता रहेको ।
- ग्रामीण विद्युतिकरणको लागि वडाहरूमा आवश्यकता रहेको ।
- खेती योग्य जमीनमा उत्पादनको वृद्धिको लागि सिचाई सुविधाको अभाव रहेको ।
- गुणस्तरीय शिक्षाको लागि विद्यालयहरूमा दरवन्दी अनुसार शिक्षकहरूको अभाव रहेको ।
- नगरपालिका क्षेत्र भित्रका सम्पूर्ण करहरूलाई एकिकृत करको दायरामा ल्याउन पर्ने ।
- नगरपालिका क्षेत्रका मानिसहरूलाई सहज तथा सुलभ स्वास्थ्य सेवाको लागि कम्तीमा ५० सैयाको अस्पतालको व्यवस्था गर्नु पर्ने ।
- बालबालिकाहरूको हक अधिकार सुनिश्चितता र संरक्षणको लागि वडा बाल संरक्षण समिति र नगर बाल संरक्षण समितिहरूको क्षमता अभिवृद्धिमा गर्नु पर्ने र काम कर्तव्य र जिम्मेवारीमा तदारुक्ताको साथ लाग्नु पर्ने ।

९. खडक नगरपालिकाले अवलम्बन गर्नु पर्ने नीतिहरु :

१. आर्थिक विकास संग सम्वन्धित

क) कृषि :

- कृषिलाई आधुनिकिकरण र व्यवसायिकरण गर्न तर्फ निती अवलम्बन गर्नु पर्ने ।
- कृषकलाई व्यवसायिक खेति तर्फ ल्याउन पहल गर्नु पर्ने ।
- कृषकलाई नगद फसल बढाउन अभिप्रेरित गर्नु पर्ने ।
- कृषकलाई प्रभावकारी कृषिको लागि कृषि कार्यक्रमको आयोजना कृषि कार्यालयसंगको समन्वयमा गर्नु पर्ने ।
- कृषि सामाग्री पहिचान गर्न उचित बजारको व्यवस्थापन तथा भण्डारको लागि घर समेतको व्यवस्थापन गर्ने निती अवलम्बन गर्नु पर्नेछ ।
- कृषि सहयोग मार्फत किसानहरुलाई मल, किटनाशक बिउबिजन प्रदान गर्न व्यवस्था गर्नु पर्ने ।
- खडक नगरपालिकालाई बैज्ञानिक कृषि प्रणालीयुक्त नगरपालिका बनाउन निति तयार गर्नु पर्ने ।
- बीउ संरक्षण कार्यक्रम स्थानीय बाली संरक्षण गर्न लागु गर्नु पर्ने ।
- व्यवसायिक खेतिमा संलग्न कृषकहरुलाई उचित तालिमको व्यवस्था गर्नु पर्ने ।
- उचित व्यवस्थापनसाथ साप्ताहिक खुल्ला बजारको संचालन गर्नु पर्ने ।
- माटोमा आधारित खेती गर्न माटोको जाँचको लागि अभियान संचालन गर्नु पर्ने ।
- कृषि कार्यक्रमलाई अझ प्रभावकारी बनाउन गैसस र अन्तराष्ट्रिय गैसससंग समन्वय गर्नु पर्ने ।
- कृषकलाई च्याउ खेती, माछापालन लगायत अन्य आय आर्जनका कार्य गर्न अभिप्रेरित गर्नुपर्ने ।
- जैविक खेती गर्न समेत कृषकलाई अभिप्रेरित गर्नु पर्ने ।

ख) जनावर र चराहरु :

- कृषि तथा जिविकोपार्जन ऐनको अधिनस्त रहि दुध उत्पादन तथा खसी, कुखुरा लगायत मासुको व्यापारको लागि लगानी गर्ने निती तयार गर्नु पर्ने ।
- पशु प्रजननका लागि सम्भाव्य कृत्रिम गर्भ राख्ने औषधि उपलब्धताको लागि कार्यक्रम आयोजना गर्नु पर्ने ।
- समुदायमा स्वस्थ र ताजा मासुको प्रवाह होस भनी उचित व्यवस्थापन र प्रभावकारी बितरण प्रणाली लागु गर्नु पर्ने ।
- दुग्ध संस्था र कृषि सहकारीलाई प्रोत्साहित गर्नु पर्ने ।
- पशुधन बिमा कार्यक्रमलाई प्रभावकारी रुपमा कार्यन्वयन गर्न पहल गर्नु पर्ने ।

ग) उद्योग :

- आवश्यकताको पहिचान गरि उपयुक्त उद्योगको स्थापनाको लागि प्रयास गर्नु पर्ने ।
- हाल स्थापीत रहेको उद्योगहरूलाई संरक्षण तथा प्रोत्साहन गर्नु पर्ने ।
- उद्योग संचालन अनुमति दिदा पर्यावरण संरक्षणलाई ध्यान दिई दिनु पर्ने तथा स्थानी श्रोतहरूलाई अधिकतम उपयोग गर्ने प्राथमिकता दिनु पर्ने ।

घ) पर्यटन

- पर्यटन बिकासको लागि यस क्षेत्रमा राम्रो बास सहितको होटल खोल्नको लागि स्थानीयलाई अभिप्रेरित गर्नु पर्ने ।
- यस क्षेत्र भित्र रहेको सम्पूर्ण पर्यटन क्षेत्रमा सुरक्षाको प्रत्याभुति दिने गरि व्यवस्थापन गर्नु पर्ने ।
- पर्यटकीय क्षेत्रमा पर्यटकलाई विश्राम स्थलको निर्माण तथा खानेपानी, शौचालय, बाटो घाटो लगायतको प्रभावकारी बिकास गर्नु पर्ने ।

इ) सहकारी

- सहकारी सहकारी बिच मित्रता कायम गरि बजारसंग समेत राम्रो बातावरण बनाउन आवश्यक पहल गर्नु पर्ने ।
- किसानलाई सहकारी मार्फत समयमा कृषिमा सहयोग उपलब्ध गराउन पहल गर्नु पर्ने ।
- आर्थिक र सामाजिक परिवर्तनको लागि व्यवसायिक सहकारी निती अवलम्बन गर्नु पर्ने ।

ई) भूमि व्यवस्थापन

- कृषि योग्य भूमिमा मानव बसोवासलाई सकेसम्म निरुत्साहित गर्नु पर्ने ।
- राष्ट्रिय भूमि प्रयोग नितीलाई अवलम्बन गर्दै भूमिको दोहोरो स्वामित्व निरुत्साहित गर्दै बैज्ञानिक भूमि प्रयोजनका कार्यक्रम संचालन गर्नु पर्ने ।

२. सामाजिक विकास संग सम्बन्धित

क) शिक्षा :

गुणस्तरीय शिक्षालाई प्रमुखता दिनु पर्ने तथा प्राविधिक शिक्षाको आवश्यकता रहेको छ । तथापी केही बुदाँहरु शिक्षाको सन्दर्भमा निम्नानुसार रहेको छ ।

- गुणस्तरीय शिक्षाको लागि कक्षामा तथा तहगत शिक्षण सिकाईको प्रभावकारी मापन हुनु पर्ने ।
- शिक्षामा सुधारको लागि विद्यालय व्यवस्थापन समिति, शिक्षक, अभिभावक, विद्यार्थी तथा सरोकारवालासंग निरन्तर अन्तरकृया गरि नितीहरु निर्माण गरि अवलम्बन गर्नु पर्ने ।
- विद्यालय क्षेत्र सुधार कार्यक्रम संचालन गर्दा प्रभावकारी हुने ।
- विद्यालयहरुमा अनिवार्य रुपमा अतिरिक्त क्रियाकलापको लागि नीति अवलम्बन गर्नु पर्ने ।
- विद्यार्थीहरुलाई आफ्नै मातृभाषामा पठन पाठनको व्यवस्थाको लागि प्रयास गर्नु पर्ने ।
- यस क्षेत्रमा प्राविधिक शिक्षाको विद्यालय खोल्न आवश्यक पहल गर्नु पर्ने ।
- स्तरीय बोर्डिंग स्कूल खोल्न तथा व्यवस्थापन पक्षलाई बलियो बनाउन प्रोत्साहित गर्नु पर्ने ।
- विद्यालय बाहिर रहेको बालबालिकालाई विद्यालय ल्याउन प्रभावकारी विद्यालय भर्ना अभियान गर्नु पर्ने ।
- सामुदायिक विद्यालयको व्यवस्थापन पक्षलाई बलियो बनाउन विद्यालय व्यवस्थापन पक्षलाई आवश्यक परामर्श तथा निर्देशन दिनु पर्ने ।
- प्रभावकारी विद्यालय अनुगमनको लागि आवश्यक प्रावधान बनाउनु पर्ने ।
- विद्यार्थी-शिक्षकको निति नियम प्रभावकारी रुपमा निर्माण भई कार्यान्वय हुनु पर्ने ।
- कार्यको मुल्यांकन गरि शिक्षकलाई सम्मानित गर्नु पर्ने ।
- सामुदायिक विद्यालयमा अंग्रजी भाषामा पढाईको लागि आवश्यक पहल गर्नु पर्ने तथा गुणस्तरीय शिक्षाको लागि विषय अनुसारको शिक्षकको व्यवस्था गर्नु पर्ने ।
- विद्यार्थीको लागि होमवर्क सेसन संचालन गर्नु पर्ने ।
- रेडियो कक्षाको लागि आवश्यक पहल गर्नु पर्ने ।

ख) स्वास्थ्य :

- खोप कार्यक्रम प्रभावकारी बनाउन निति अवलम्बन गर्नु पर्ने ।
- स्वास्थ्य विमा कार्यक्रम प्रभावकारी रुपमा संचालन गर्न पहल गर्नु पर्ने ।
- स्वास्थ्य चौकीहरुको अवस्था बारे बुझी प्रसुति लगायतको सेवा सहज रुपमा समुदायले पाउने व्यवस्थाको लागि आवश्यक पहल गर्नु पर्ने ।
- प्रत्येक वडामा कम्ती १ स्वास्थ्य चौकीको निर्माण गर्नु पर्ने ।
- ५०-७५ शैयाको व्यवस्थित अस्पताल मुख्य बजारमा खोल्न आवश्यक पहल गर्नु पर्ने ।
- आपतकालीन स्वास्थ्य कोष निर्माण गर्नु पर्ने ।
- २ वर्ष मुनिको बालबालिका, सुत्केरी महिला तथा आमाको दुध बच्चाको लागि पोषण सम्बन्धी कार्यक्रम संचालन गर्नु पर्ने ।
- धुम्रपान, मदिरा, पान गुटका लगायतका तम्बाकु पदार्थ मुक्त पालिका निर्माणको लागि आवश्यक पहल गर्नु पर्ने ।
- हर्न तथा ठुलो स्वरमा गाना (माईक लगायत समेत) निषेधित क्षेत्रको घोषणा गर्नु पर्ने ।
- स्वास्थ्य चौकी तथा स्वास्थ्य संस्थाहरुमा आवश्यक औषधिको अझ बढी व्यवस्था हुनु पर्ने ।
- औषधि पसल खोल्न प्रोत्साहित गर्नु पर्ने तथा डाक्टरको सल्लाह बिना औषधि दिन निषेधित गर्नु पर्ने ।

ग) खानेपानी तथा सरसफाइ

- पोखरी, इनार लगायतको कुवाहरुको संरक्षणको लागि आवश्यक पहल गर्नु पर्ने ।
- पुर्ण सरसफाइ नगरपालिका निर्माणको लागि आवश्यक क्रियाकलाप संचालन गर्नु पर्ने ।
- बढी भिडभाड हुने स्थानमा सार्वजनिक शौचालय तथा खानेपानीको व्यवस्था हुनु पर्ने ।
- वाटर स्टोरेज प्रणाली अवलम्बन गरि बढी भन्दा बढी निर्माणको लागि आवश्यक पहल गर्नु पर्ने ।
- स्थानीय स्तरमा सरसफाइ अभियान संचालन गर्न पहल गर्नु पर्ने ।

घ) पर्यटन तथा संस्कृति :

- व्यवस्थित होटल (बास सहित)को खोल्न प्रोत्साहित गर्नु पर्ने ।
- स्थानीय पर्यटकीय क्षेत्रहरुको उचित स्याहार सुसार तथा निर्माण गर्नु पर्ने ।
- पर्यटकीय क्षेत्र भएको स्थानमा आवश्यक खानेपानी तथा शौचालयको व्यवस्था गर्नु पर्ने तथा बाटो घाटोको निर्माण गर्नु पर्ने ।
- स्थानीय संस्कृतिको परम्पराको पहिचान गरि पर्यटनको लागि श्रोत केन्द्रको रूपमा विकास गर्नु पर्ने ।

ङ) युवा तथा खेलकुद :

- युवालाई बिकासको लागि आवश्यक अवसर दिनु पर्ने ।
- एक गाउँ, एक मैदान तथा एक नगरपालिका एक स्टेडियमको नितिलाई कार्यन्वयन गर्नु पर्ने ।
- लागु पदार्थमा जाने युवाहरुको लागि आवश्यक जनचेतना मुलक क्रियाकलापको संचालन गर्नुपर्ने ।
- राष्ट्रपती कप निरन्तर रूपमा संचालन गर्नु पर्ने ।
- युवाको स्वास्थ्य र मानसिक बिकासको लागि खेलकुद बिकास कार्यक्रमको आयोजना गर्नु पर्ने ।
- विद्यालयहरुमा खेलकुद शिक्षकको व्यवस्था गर्न आवश्यक पहल गर्नु पर्ने ।
- निरन्तर प्रतियोगिताको आयोजना गर्नु पर्ने ।

च) लैङ्गिक समानता र समावेशीकरण :

च.१. महिला बिकास :

- शिक्षा, स्वास्थ्य तथा रोजगारीमा महिलाहरुको पहुँच सुनिश्चि गर्नु पर्ने ।
- महिलाहरु माथी हुने कुनै पनि हिंसा, भेदभाव र नियन्त्रण जस्ता कुराहरुको अन्त्य गर्न पहल गर्नु पर्ने ।
- महिलाहरुलाई उनीहरुको कुशलतामा आधारित व्यापार गर्न अभिप्रेरित गर्नु पर्ने ।
- एकल महिला तथा सिमान्तकृत महिलाहरुको जिवन शैली परिवर्तनको लागि उनीहरुको क्षमता अभिवृद्धि गरि आय आर्जन बृद्धि लगायतका कार्यक्रम संचालन गर्नु पर्ने ।

च.२. बालबालिका :

- बाल क्लब तथा बाल संजालको मातहतबाट बाल अधिकार सुनिश्चित हुनु पर्ने ।
- बालश्रम उन्मुलन गर्न निती अवलम्बन गरि प्रभावकारी रूपमा कार्यान्वय गर्नु पर्ने ।
- निर्माण कार्य गर्दा बाल मैत्री अवधारणा अनुसार गर्नु पर्ने ।
- गरिव, अनाथ, अपांग तथा सिमान्तकृत बालबालिकालाई शिक्षा र स्वास्थ्यमा सहज पहुँचको लागि आवश्यक पहल गर्नु पर्ने ।
- बालमैत्री नगर बनाउन आवश्यक पहल गर्नु पर्ने ।

च.३. अपांग सम्बन्धी :

- अपांग मैत्री स्वरोजगार कार्यक्रम संचालनका लागि सहजिकरण गर्नु पर्ने ।
- सेवा प्रदायकमा अपांग ब्यक्तिलाई सहज पहुँचको लागि सुनिश्चित गर्नु पर्ने ।
- भौतिक संरचना निर्माण अपांग मैत्री अवधारणा अनुसार हुनु पर्ने ।
- अपांग मैत्री कार्यक्रम संचालनका लागि अपांग सम्बन्धी कार्य गर्ने संघ संस्थासंग समन्वय गर्नु पर्ने ।

च.४. HIV/AIDS रोकथाम :

- HIV/AIDS लाई निरुत्साहित गरौ, HIV/AIDS पिडितलाई माया गर्ने वातावरण निर्माण गर्नु पर्ने ।
- संक्रमितलाई उनको सामाजिक स्तर बृद्धिको लागि मनोबल बढाउनु पर्ने ।
- HIV/AIDS रोकथामको लागि जनचेतना मुलक कार्यक्रम संचालन गर्नु पर्ने ।

च.५. जातिय समुह :

- जातिय संस्कृतिलाई संरक्षण गर्दै सामाजिक एकताको परिचय दिने वातावरणको निर्माण गर्नु पर्ने ।
- सांस्कृतिक संग्रहालयको निर्माण गरि यस क्षेत्रमा बसोवास गर्ने सम्पूर्ण जात जातिको परिचय झल्कने संस्कृति तथा परम्परालाई झल्काउने पर्ने ।
- विभिन्न जातजातिका भेषभुषा, कला, साहित्य, भाषा र संस्कृतिको संरक्षण गर्ने निती अवलम्बन गर्नु पर्ने ।

च.६. दलित, मुस्लिम र सिमान्तकृत समुह :

- विगत देखि चल्दै आएको सवै किसिमको भेदभाव बन्द गरि समावेशी समाज निर्माण गर्नु पर्ने ।
- सिप, रोजगारी तथा आयमा आधारित विशेष कार्यक्रम दलित, मुस्लिम तथा सिमान्तकृत समुहको लागि संचालन गर्नु पर्ने ।
- पराम्परागत नितिहरुलाई अध्यावधिक गर्दै सिमान्तकृत समुहहरुको व्यवसायिकसिप, रोजगारी र क्षमतालाई उजागर गर्दै व्यवसायिक बनाउनु पर्ने ।
- कुनै किसिमको पहिलो सहयोगको लागि अति गरिव परिवारको लागि परिचय पत्र लागु गर्नुपर्ने ।
- संस्कृति तथा धार्मिक गतिविधिहरु गर्न मुस्लिम समुदायहरुलाई सहयोग गर्ने ।
- SEE मा ८० प्रतिशत भन्दा माथी प्राप्त गर्ने कम्तीमा १/२ जना बालक बालिकालाई उच्च शिक्षाको लागि छात्रवृद्धिको व्यवस्था गर्नु पर्ने ।

च.७. जेष्ठ नागरिक :

- जेष्ठ नागरिकलाई सम्मान गरौ, असल मानिसको परिचय दिउ भन्ने निती अवलम्बन गर्नु पर्ने ।
- परिवारका सदस्यहरुलाई जेष्ठ नागरिकहरुको नियमित उपचार गराउने बानी बसाउनका निमित्त जनचेतना मुलक कार्यक्रमको संचालन गर्नु पर्ने ।
- जेष्ठ नागरिकको लागि समय समयमा स्वास्थ्य शिविरको आयोजना गर्नु पर्ने ।
- जेष्ठ नागरिकको प्रभावकारी कार्यक्रम संचालन गर्न जेष्ठ नागरिक समुहको निर्माण गर्ने ।

३) पुर्वाधार बिकास

क) सडक

- बजेट निर्धारण गर्दा २ वटा वडा जोड्ने वा केन्द्र जोड्ने वा दुई बजार छुने लगायत जिल्लाको यातायात गुरुयोजनाले तोके अनुसार प्राथमिकता दिनु पर्ने ।
- नयाँ निर्माण हुने सडक (बाटो)को लागि ड्रेनेज अनिवार्य राख्नु पर्ने ।
- बजेट निर्धारण गर्दा अधुरो सडक बाटो निर्माणलाई प्राथमिकता दिनु पर्ने ।
- बाटो घाटो बनाउदा पानीको श्रोत, जंगल क्षेत्र तथा अन्य वातावरणीय क्षेत्रलाई विशेष सुबिधा तथा क्षति नहुने गरि निर्माण गर्ने निती अवलम्बन गर्नु पर्ने ।
- नयाँ सडक बाटो बनाउनु पूर्व प्राविधिकको सुपरिवेक्षण बिना नबनाउने निती अपनाउनु पर्ने ।
- सडक बाटो निर्माण गर्दा कुन सवारी साधन र कति भार सम्म जान सक्ने सो को सुचना बोर्ड राख्नु पर्ने ।
- सडक बाटो निर्माण गर्दा वातावरणीय सुरक्षालाई ध्यानमा राखि विशेष रुपमा अनुगमन गर्नु पर्ने ।
- पैदल यात्रीको सजिलोको लागि पैदल यात्री मार्गको व्यवस्था गर्नु पर्ने ।

ख) पुल पुलेसा

- आवश्यकताको आधारमा पुल पुलेसाको निर्माण तथा मर्मतको व्यवस्था गर्नु पर्ने ।
- पुल पुलेसाको निर्माण हुदाँ प्रभावकारी अनुगमन गर्नु पर्ने ।
- कच्ची वा भत्कन सक्ने पुलको मुल्यांकन गरि पुर्न निर्माण तत्काल गर्नु पर्ने ।
- आवश्यक पुल पुलेसा निर्माणको लागि आवश्यक पहल गर्नु पर्ने ।

ग) भवन तथा शहर बिकास

- वडा क्षेत्र भित्र रहेका पुराना भवनको निर्माण तथा वडा कार्यालयको आफ्नो भवन निर्माण कार्य गर्नु पर्ने ।
- भवन निर्माण गर्दा भिन्न क्षमता भएका व्यक्तिहरुलाई ध्यानमा राखि निर्माण गर्नु पर्ने ।
- अधुरो तथा निर्माणाधिन भवनहरुलाई प्राथमिकता दिनु पर्ने ।
- नगरक्षेत्र भित्र सरकारी भवन निर्माणका लागि विशेष प्राथमिकता दिनु पर्ने ।
- नयाँ निर्माण हुने भवनहरुमा राष्ट्रिय भवन निति अनुसार निर्माण गर्नु पर्ने ।

घ) बिजुली तथा बैकल्पीक उर्जा

- महिलाहरूलाई रातिको समयमा सजिलै हिडडुल गर्न सजिलोका लागि सडक सोलार बत्तिको जडान हाल नगरक्षेत्र भित्रका मुख्य बस्तीमा गर्नु पर्ने ।
- विद्युत तुरुन्त पुग्न नसक्ने स्थानमा बैकल्पीक श्रोतहरूको बितरण सो स्थानमा गर्नु पर्ने ।

ङ) संचार

- ईन्टरनेट सेवा सवै वडा र बस्तीहरूमा पुऱ्याउन विशेष पहल गर्नु पर्ने ।
- एनटिसिको नयाँ टावर यस न.पा.मा जडानको लागि विशेष पहल गर्नु पर्ने ।
- स्थानीय एफएम रेडियो तथा पत्रपत्रिकाहरूलाई प्रोत्साहित गर्नु पर्ने ।

च) सिचाई

- मध्यम तथा साना सिचाई नीतिहरूको आवश्यकता अनुसार समीक्षा गर्नु पर्ने ।
- वर्षा जल संकलन तथा अन्य जल संकलन तथा संरक्षण प्रविधिहरूलाई लागु गर्नु पर्ने तथा गर्नेलाई प्रोत्साहित गर्नु पर्ने ।

४) बातावरण तथा दैवी प्रकोप व्यवस्थापन

क) बन तथा भुमी संरक्षण

- यस न.पा. क्षेत्र भित्र रहेको बन क्षेत्रको पर्यावरणलाई पोषण गर्नका लागि बैज्ञानिक व्यवस्थापन निती अवलम्बन गर्नु पर्ने ।
- बन नीति २०७१ लाई प्रभावकारीता साथ अवलम्बन गर्नु पर्ने ।

ख) बातावरण संरक्षण तथा जलवायु परिवर्तन

- जलवायु परिवर्तन तथा यसले पार्न सक्ने प्रभाव न्यून गर्न विशेष पहल गर्नु पर्ने ।
- बैकल्पीक उर्जालाई विशेष प्रोत्साहित गर्दै सुधारिएको चुल्हो, सोलार बत्ति जडानको लागि विशेष पहल गर्नु पर्ने ।
- प्लाष्टिकजन्य सामानहरुको बिक्री बितरणमा रोक लगाई नगरलाई प्लाष्टिक मुक्त क्षेत्र बनाउन विशेष पहल गर्नु पर्ने ।

ग) ठोस फोहोर र नाली व्यवस्थापन

- ठोस फोहोर व्यवस्थापनका लागि डम्पीङ साईटको व्यवस्थापन गर्नु पर्ने ।
- दैनिक फोहोर उठाउने व्यवस्थापन गर्नु पर्ने ।
- नदी नाला फोहोर गर्नेलाई निरुत्साहित गर्नु पर्ने तथा सो को व्यवस्थापनको लागि आवश्यक पहल गर्नु पर्ने

घ) प्रकोप व्यवस्थापन

- प्रकोप व्यवस्थापन कोष निर्माण गरि तत्काल लागु गर्नु पर्ने ।
- सम्भावित प्रकोपलाई ध्यानमा राखि जनचेतना मुलक कार्यक्रमहरु संचालन गर्नु पर्ने

खडक नगरपालिकामा कार्यरत गैर सरकारी र अन्तराष्ट्रिय संस्थाहरु

सि.न	संघ संस्थाहरु	परियोजना तथा कार्यक्रम	सहयोग तथा दातृ निकाय	कार्य क्षेत्र	मुख्य क्रियाकलापहरु
१.	सेभ द चिल्ड्रेन	स्पोन्सरसिप	सेभ द चिल्ड्रेन	खडक न.पा.का सवै वडाहरुमा	जिविकोपार्जन, गुणस्तरीय शिक्षा, बालबिकास, किशोर किशोरी बिकास,
२	सबल नेपाल	स्पोन्सरसिप/पहुच/सोलार पम्प	सेभ द चिल्ड्रेन/युकेएड/सर्चफर कमन ग्राउण्ड/ईसिमोड	खडक न.पा.का सवै वडाहरुमा	जिविकोपार्जन, गुणस्तरीय शिक्षा, बालबिकास, किशोर किशोरी बिकास, युवा तथा प्रहरीको सम्बन्ध विस्तार, कृषकलाई सोलार पम्प सम्बन्धी जानकारी
३.	एसएनभी	पुर्ण सरसफाइ	एसएनभी	खडक न.पा.का १० विद्यालयमा	१० विद्यालयमा सरसफाइका सुचकहरु कार्यान्वयन गर्ने
४	युनिसेफ	सरसफाइ	युनिसेफ	खडक न.पा. क्षेत्र भित्र	सरसफाइ अभियान
५	श्रीपुराज			खडक न.पा.का भित्र	बालबालिका तथा विद्यालय लगायत समुदायमा आधारित
६	सेभ द सप्तरी			खडक न.पा. भित्र	बालबालिका तथा विद्यालय लगायत समुदायमा आधारित